A Kőbányai Önkormányzat ingyenes közéleti havilapja

Kőbányai Hírek

HAVILAP
XXX/6. szám
2020. június

Nincs leállás nyáron a kőbányai óvodákban

Egész nyáron folyamatosan fogadják a gyermekintézmények a kicsiket. Elkezdődtek a felújítási, karbantartási munkák is, van, ahol burkolatokat cserélnek, máshol a tetőt szigetelik. A Bóbita Óvoda helyreállítása is tart, a gyerekeknek ez idő alatt más óvodákban biztosítottak helyet.

3. oldal

Megújulhat a csomópont infrastruktúrája is

Zöld lámpa a Mázsa téri terveknek

Indulhat az állami közbeszerzés a beruházásra. Amennyiben a tervek megvalósulnak, megújulhat a csomópont, uszoda és multifunkcionális sportcsarnok épül a több mint egy évtizede elhanyagolt területen, állami beruházásban. A rendezés a környék értékét növelheti, a komplexum pedig a kőbányai élsport mellett a mozgásra vágyó kerületieknek, óvodásoknak, iskolásoknak is új lehetőségeket kínál.

4–5. oldal

Trianon 100: Harangszó emlékeztetett

Kőbányán is megállt egy percre a tömegközlekedés június 4-én 16.30 perckor, majd 100 másodpercnyi harangütés hirdette az évfordulót. Ablonczy Balázs történészt kérdeztük a Pongrác-telepről.

12. oldal

Mérlegen a távoktatás

Több hónapos digitális oktatáson vannak túl az iskolák – a kihívásokról, nehézségekről és sikerekről a Szent László Általános Iskola igazgatóját kérdeztük.

9. oldal

Felderített ügyek, forró nyomon Kőbányán

Bolti szarkákat, betöréssorozat elkövetőjét, fertőtlenítőszer-hamisítókat füleltek le az elmúlt hónapokban a kerületi rendőrök. Koczka Sándor kapitányságvezető-helyettessel vettük számba a járványhelyzeti időszak eredményeit, tapasztalatait.

10. oldal

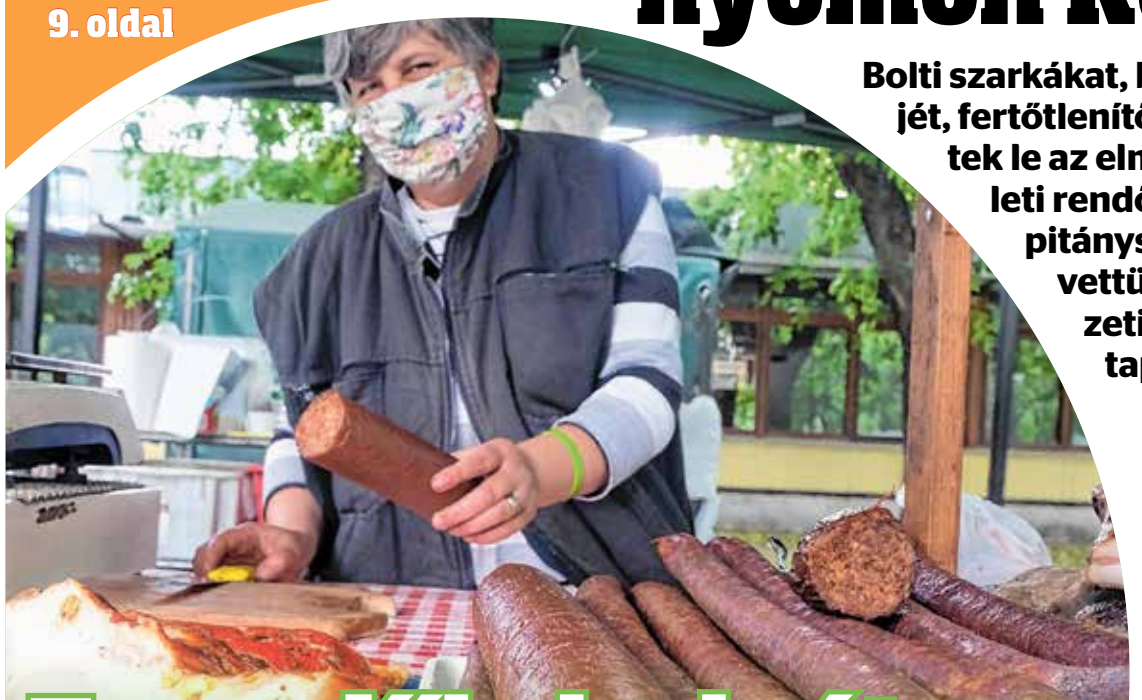

Termelői piaci séta: Mennyi a teli kosár?

Jelentősen drágultak az élelmiszerek a boltokban, egy-egy bevásárlás 10-20 százalékkal is többe kerülhet, mint korábban. Igaz-e ez a termelői piacra? Mit mennyiért kínálnak a kicsik, és hogyan alkalmazkodtak a járványhelyzethez?

11. oldal

A futókörrel folytatódik a Sportliget fejlesztése

Átütemezett néhány nagyobb beruházást az önkormányzat a járványhelyzetben, ám a Sportligetbe tervezett futókör megvalósul, a sportolni vágyók nyár végére birtokba vehetik az 1 kilométer hosszú pályát.

16. oldal

Fejlesztések és válság - interjú a polgármesterrel

7. oldal

Folytatódó munkálatok az Óhegy parkban

Sokan láthatták az elmúlt hetekben az ún. katlan melletti lyukakat, illetve az azokban elhelyezett csöveket. A nyílásokra a föld alatti üregrendszer idei munkáinak elvégzéséhez van szükség, ezzel a pinceágak tömedékelése a végéhez közelít. Az újabb munkafázisban a tömedékeléshez szükséges anyagot is a helyszínre szállítják, ez mintegy három hétig tart, megközelítőleg 800 m3 -nyi anyag kerül a helyszínre. Emlékeztes, hogy a 60-as, 70-es években sokszor építési törmeléket, kommunális hulladékot használtak a tömedékeléshez, ami miatt gázok képződtek, üregek alakultak ki, a föld alatti járatok pedig többször beszakadtak. Az Óhegy park pince- és üregrendszerének feltárása és szakszerű anyagokkal való feltöltése azután kezdődött el, hogy 2004-ben egy omlás egy férfi halálához vezetett. A pincét érintő munkálatok várhatóan július első felében végződnek, a burkolatokat az eredeti állapotukra visszaállítják, és a forgalmi rend is a régi lesz. Addig viszont számos forgalomváltozással kell számolni. A többi közt egyirányúsították a Szlávy utcát az Óhegy utcától a Dér utca felé, a Tarló utca páratlan oldalán hétköznap munkaidőben megtiltották a megállást, az Óhegy parkban a Szlávy utcától a kutyafuttatóig ideiglenesen megszűnt a kerékpár- és gyalogosút, az Alkér utcában pedig a Tarló utca és az Óhegy utca között megnövekedett tehergépjármű-forgalomra kell számítani. Az önkormányzati munkáktól függetlenül ugyanebben az időszakban kezdődött meg a Szlávy utcában a gázvezeték rekonstrukciója is, amely szeptemberig tart.

Szűnnek a korlátozások, visszatér az élet a megszokott rendbe

Veszélyhelyzet után

Márciussal leállt, majd júniusban indult újra az ország a koronavírus-járvány első hullámának levonulása után. Képes krónikánkban a kerületi eseményeket vesszük számba.

„Maradj otthon!”

Március közepétől Kőbányán is az „aki teheti, maradjon otthon!” vált alapelvvé. Elmaradtak a megszokott programok a március 15-i nemzeti ünnepen, majd sorra függesztették fel hagyományos rendezvényeiket, programjaikat, összejöveteleiket a kerületi intézmények, szervezetek. Idén online szerveződött a Halmajális, elmaradtak a Mozdulj Kőbánya! megszokott tavaszi fordulói, a nyugdíjasüdülés tavaszi turnusai, de nem volt lehetőség a virágosztásra sem. Június elejére enyhült a járványhelyzet, ám a Nemzeti Összetartozás Napjára, Trianon 100. évfordulójára is még online emlékezett a kerület, és idén a Szent László Napok megszokott forgataga is elmarad.

Zárvatartás, távmunka

Lakat került a járványhelyzet ideje alatt a fertőzések megelőzése érdekében a játszóterekre, kültéri sportparkokra, kutyafuttatókra. Március 16-ától zárva tartottak a kőbányai bölcsődék és óvodák, az iskolák pedig digitális oktatásra váltottak. A veszélyhelyzet ideje alatt csak ügyeletre volt lehetőség. Május második felében kezdhették újra fogadni a gyerekeket az intézmények, először csak ötfős ügyeleti csoportokban, majd június 2-ától újra a megszokott rendben. A zárvatartás ideje alatt is gondoskodott a kerület a rászoruló gyerekek étkeztetéséről, az előre csomagolt ételt a szülők a Kőbányai Szent László Általános Iskola konyháján vehették át. Ez közel 3200 adag ételt jelentett az óvodás, általános iskolás és középiskolás gyerekeknek.

Idén először online lehetett beiratkozni a kőbányai óvodákba, de interneten kellett intézni az iskolai beiratkozást is a digitális oktatás ideje alatt. Online ballagásokon búcsúztatták a középiskolák a végzőseiket is, ugyanakkor az írásbeli érettségiket szigorú szabályok mellett megrendezték.

Az önkormányzati ügyintézésben is a távolságtartáson volt a hangsúly a járványhelyzetben, a vagyonkezelő és a hivatal is interneten segítette a hozzájuk fordulókat. A kerületi ügyintézést, tájékozódást ingyenes információs telefonvonalakon a közterület-felügyelet munkatársai segítették folyamatosan. Szélessávra váltott a kerület vezetése is: a polgármester és az alpolgármesterek a tanácsterem helyett online vitatták meg a felmerülő problémákat, döntéseket.

Összefogás

Adományok, felajánlások és önkéntes munka – megszokott címszavak az elmúlt hónapokból. Kőbányán mások mellett kínai és vietnámi közösségek járultak hozzá értékes felajánlásokkal a védekezéshez. A többi közt maszkokkal, fertőtlenítőszerrel, illetve pénzadományokkal segítették a kerületi intézményeket, a lakosságot. Kisebb és nagyobb cégek is jelentkeztek – volt, amelyik rászorulóknak sütött kenyeret, és volt patinás nagy – a Dreher –, amely 10 millió forintos adománnyal támogatta Kőbányát. Összesen több mint 12 millió forint adomány gyűlt össze, ami a védekezésre költött közvetlen kerületi kiadások mintegy 10 százaléka. A maszkadományokból jutott arra is, hogy több héten át öt helyszínen a kerületi lakóknak osszon ki védőeszközt az önkormányzat, szám szerint több mint 15 ezer darabot.

A kerületi toborzás eredményeként civilek és önkormányzati intézmények munkatársai önkéntes munkában segítették a 65 év felettiek, illetve az egészségi állapotuk miatt veszélyeztetettek ellátását. 333 regisztrált önkéntes több mint 400 embert látott el folyamatosan, ami több ezer bevásárlási, gyógyszerkiváltási vagy postai ügyintézési alkalmat jelentett. Közel ezer adag meleg ételt is házhoz szállítottak, de volt, akinek a házi kedvenc ellátásában, kutyasétáltatásban segítettek.

Frontvonalban

Míg számos munkahelyen a home office, a távmunka volt a jellemző, addig a Bárka munkatársai, a Szivárvány Idősek Otthonának dolgozói, de bizony a Kőkert alkalmazottai is az első vonalban szolgáltak. A Bárka szociális szakemberei az idősek, veszélyeztetettek ellátását biztosították, de ők szervezték a többi közt a háziorvosi alapellátás folyamatosságát is, alkalmazkodva a járványhelyzethez, figyelve arra, hogy minden orvosnak legyen elektronikus elérhetősége. Az önkormányzat közben megkezdte a háziorvosi rendelők felszerelését légtisztító berendezésekkel – nyolc eszközt már beszereltek, de a beszerzés folyamatos, cél, hogy minden rendelőbe kerüljön ilyen készülék. A kerületi védekezés sikerességét mutatja, hogy az önerőből elvégzett koronavírus-szűrés sem a Bárka munkatársai között, sem a Szivárvány Idősek Otthonában nem mutatott egyetlen fertőzöttet sem. Összességében több mint 60 millió forintot költött a kerület védőfelszerelésekre, eszközökre, fertőtlenítő- és tisztítószerre. Ebből több mint 10 millió forint a Kőkert kiadásait fedezte, a cég munkatársai folyamatosan fertőtlenítették a legforgalmasabb közterületeket a járványhelyzet ideje alatt.

Háló

A rászorulók védelmében a járványhelyzet idején három hónappal meghosszabbította a kerület a rendszeres szociális támogatásokat, amelyek a kerületi lakosok lakhatását, gyógyszerellátottságát, illetve ápolását segítik. Részletfizetést biztosítottak a szociális bérlakásban élők számára, a lejáró bérleti jogviszonyokat pedig automatikusan meghosszabbították. Több száz kerületi lakos tudott élni a lehetőségekkel.

A piacok nyitvatartását ingyenes közterület-használat támogatta, a helyi kisvállalkozások túlélését pedig azzal segítette a kerület, hogy a bérleti díjban méltányosságot, díjcsökkentést kérhettek.

A személyre szabott, egyéni segítségnyújtás sem maradt el. Az önkormányzat lelki és jogi támogatást is nyújtott az arra igényt tartóknak a veszélyhelyzet teljes időtartama alatt.

Felújítás mellett is fogadják a gyerekeket

Nincs leállás nyáron sem a kőbányai óvodákban

Folyamatosan fogadják a gyerekeket az újraindulás óta a kőbányai bölcsődék, óvodák. Elmarad a megszokott nyári szünet is. A kerület vezetése az igények felmérése alapján döntött így, mivel a karantén, a kötelező otthon maradás ideje alatt számos szülőnek a szabadságát kellett felhasználnia.

A folyamatos üzem mellett folynak a megszokott óvodai és bölcsődei felújítások-karbantartások is. Számos helyen már végeztek, az Aprók Háza Óvodában például az emeleti tálalókonyhában, a Gépmadár és a Gesztenye Óvodában a csoportszobákban cserélték ki a padlóburkolatot. A Kékvirágban az emeleti aula és a felnőttöltöző tisztasági festése történt meg, a Kiskakas udvarán korszerű ivókutakra cserélték a régieket. Négy bölcsődében, az Apró Csodákban, a Fecskefészekben, a Manóvárban és a Szivárványban több kisebb karbantartási munkát befejeztek már, van, ahol tisztasági festésre, máshol mosdók falburkolatának javítására volt szükség. A hónap végére készül el a Gyermekek Háza Óvodában a nedves pincehelyiségek falszigetelése, illetve a Kékvirágban az udvari pavilon új alapja. A Széchenyi István Általános Iskola egyik épületszárnyában működő Aprók Háza Óvoda, illetve a Napsugár Bölcsőde lapostetejének felújítása folyamatban van, és folytatódik a „Gyöngyike tömb” energetikai korszerűsítése is a belső felújításokkal – nyílászárócserével, új elektromos és fűtési rendszer kiépítésével.

A Bóbita Óvodában közben egy júniusi, éjszakai csőtörés használhatatlanná tette a tálalókonyhát és az egyik emeleti csoportszobát – utóbbiban a vizesedés miatt nagy felületen lezuhant a mennyezeti vakolat. Hozzávetőleg 150 m³ forró víz folyt ki az épületben, amelyet a víz és a pára hetekre használhatatlanná tett. A helyreállítás már tart, az óvoda minden helyiségében ellenőrzik a szakemberek a vakolatot, és ahol szükséges, leverik, és a kiszáradás után javítják. A gyerekeket addig más óvodákban helyezte el a kerület, ahol lehetett, ott a saját óvónénijükkel maradtak a csoportok.

Zöld marad - ha hagyod!

Begónia, nebáncsvirág, díszcsalán, édesburgonya, rézvirág, díszgyertya és kakastaréj díszíti május közepétől újra a kőbányai virágágyásokat. A Kőkert az oszlopokra, kandeláberekre is kihelyezte a megszokott muskátlikat. Egy hét alatt több mint 1100 négyzetméternyi területet ültettek be 28 ezer darab egynyári virággal, amelyek őszig színesítik, díszítik a kerület köztereit.

Folyamatos a füvesítés is. Ám ez sajnos nem csak új területeket érint, a Kőkert munkatársainak ugyanis számos olyan területre vissza kell járniuk újra és újra füvesíteni, ahol kikopott a fű. Van, ahol a gyalogosok „koptatnak ki” maguknak rövidebb utat, ilyen az új Liget tér is, ahol hiába szórnak ki évente ötször-hatszor fűmagot a Kőkert munkatársai, az nem tud megnőni. Máshol az autósok a fűre, zöldre parkolva tapossák-koptatják ki a frissen ültetett zöldet, a Szárnyas utcában és a Gépmadár utcai óvoda mellett is van olyan terület, ahol újra és újra füvesíteni kell. Ez a három helyszín az, ahová a leggyakrabban járnak vissza a Kőkertesek, de a kerületben számos hasonló akad, ahova újra és újra kihívják őket. Pedig csak ennek a feljebb sorolt három területnek az egyszeri újravetése is több mint 20 ezer forintba kerül. Lehet, hogy olcsóbb lenne pár lépéssel távolabb parkolni, vagy kicsit hosszabban sétálni a téren a zöld kikoptatása helyett?! A döntés csak tőlünk, gyalogosoktól és autósoktól függ.

A POLGÁRMESTER LEVELE

Kedves Kőbányaiak!

„Az összevisszaságban találd meg az egyszerűséget, a hangzavarban a harmóniát. A nehézségek közt mindig ott van a lehetőség.” Albert Einstein gondolata ez, amelyet most, a járványhelyzet első szakaszának lezárásakor kifejezetten időszerűnek érzek. Önkormányzati vezetőként mérlegelem az elmúlt hónapokat, értékelem az eredményeinket és tervezem a következő időszakot: a visszatérést a járványhelyzet előtti mindennapokra, amely ugyanakkor mégsem lesz ugyanolyan, mint előtte volt. Nem is lehet, hiszen a járvány a gazdálkodásunkban is változásokat jelent, át kell gondolnunk számos tervezett kiadást.

Arra kell helyeznünk a hangsúlyt, ami a hétköznapokban mindannyiunknak a legfontosabb, és közben arra is gondolnunk kell, hogy az elmúlt hónapok a jövőben is megismétlődhetnek, fel kell készülnünk a hasonló helyzetekre. Utóbbi része például a háziorvosi rendelők légtisztítóval való ellátása – nemcsak a koronavírus-fertőzések megfékezését segíthetik, de például influenzás időszakban is jól szolgálnak majd. A gyermekeket ellátó intézményeink, óvodáink, bölcsődéink újítgatása, karbantartása sem maradhat el, elvégezzük a munkákat úgy, ahogyan terveztük. A települési támogatásokra, a méltányosságra a járvány okozta gazdasági helyzetben a családoknak és a vállalkozásoknak is szükségük van, nem engedjük el a kezüket.

A nehézségek, az elmúlt hónapok ugyanakkor lehetőségeket is kínálnak. Itt sem elsősorban a nagy dolgokra gondolok, hanem az egyszerű, mindennapi teendőinkre. A távmunka, a távolságtartás megmutatta, hány és hány feladatot lehet hatékonyan és jól ellátni interneten, ezt értékelnünk és folytatnunk kell. Több területen megszoktuk az e-ügyintézést, kipróbáltuk az óvodai online beiratkozást – érdemes végiggondolni, mit tartsunk meg belőle, és hol ragaszkodjunk a személyes jelenléthez. A nehézségekben észrevenni a lehetőséget és élni vele, ez a feladatunk most. Ennek része az együttműködés is mindazokért a beruházásokért, amelyek Kőbányát építik: ilyen például a Mázsa téri fejlesztés is. Egy teljes városrész kaphat általa lendületet, új infrastruktúrát, miközben kerületünk értékét növeli.

D. Kovács Róbert Antal
Kőbánya polgármestere

Aktualitásainkról a **www.facebook.com/kovacsrobertpolgarmester** oldalon is olvashatnak!

KŐBÁNYAI ÜGYEK A PARLAMENTBEN

Arányok

Az országgyűlési képviselőknek ezekben a napokban minimum kétfelé kell figyelniük akkor is, ha csupán a költségvetéssel foglalkoznak. (Persze nem csak azzal foglalkozunk.) Az a furcsa eset állt elő, hogy egyszerre van napirenden az idei költségvetést módosító és a jövő évi költségvetési törvényjavaslat. A kormány optimista, mert bár az idei költségvetést a járvány miatt át kell írni, úgy gondolja, hogy már most látja, mi lesz jövőre. Legfeljebb majd azt is átírjuk.

Ilyenkor aztán van mit böngészni. Az idei költségvetést módosító indítvány indoklásából például kiderül, hogy a kormány május végéig közel 40 milliárd forintot csoportosított át sportcélokra. Legfőbb ideje volt, már aggódtam, hogy a járvány miatt leáll a stadionprogram. Közben szakújságírók utánajártak, hogy akkor vajon mennyit költöttünk ugyanebben az időszakban munkahely-megtartási programokra. Semennyivel se többet, sőt. A munkahelyek védelme nem ért annyit a kormánynak, erre ugyanis 26,3 milliárd forintot fordítottak. Pedig kevés fontosabb dolog van most, mint hogy minél több munkahelyet megtartsunk. Egész Európában hihetetlen összegű munkahelyvédelmi programokkal mentik, ami menthető. Ez nálunk nagy késéssel, és igen szerény mértékben indult be.

Nem véletlen, hogy megugrott az állást keresők száma, az adatok már 430 ezer munkanélküliről szólnak. 2010 előtt számukra 9 hónap állt rendelkezésre, hogy munkát találjanak, addig járt nekik az álláskeresési járadék. Ezt azóta 3 hónapra csökkentették, és ezen egyszerűen nem hajlandók változtatni, pedig nagy a baj. Azt már a jövő évi büdzsé tervezetéből tudjuk, hogy a munkanélküliek ellátására 108,5 milliárd forintot irányoztak elő. Nem fog ez ügyben vastagon a ceruzájuk. Legalábbis nem annyira, mint a Budapest–Belgrád-vasút esetében: a javaslat jövő évre 132 milliárd forintot irányoz elő. A részben kínai érdekeltségű beruházás fontosabb, mint gondoskodni a munkájukat elvesztő százezrekről. A magyar kivitelezők között pedig felbukkan Mészáros Lőrinc neve is. Igaz, hol nem? Ez csak két példa az arányokról, a Kőbányát érintő javaslatokról a következő cikkemben írok.

Burány Sándor
országgyűlési képviselő

Indulhat a Mázsa tér és környékének megújulása

Tempóváltás

A Kőbányai út végén lévő terület több mint egy évtizede áll kihasználatlanul. Egykor piac működött itt, majd üzleti centrumot álmodtak ide – egyik sem valósult meg. Az „új", állami beruházási terv is többéves, a cél olyan funkció kialakítása, amely amellett, hogy élettel tölti meg a környéket, növeli is az értékét a környékbeli utak, infrastruktúra megújításával, a forgalmi csomópontot pedig korszerű megoldásokkal teszi könnyebben átjárhatóvá. A kormány legfrissebb döntésével kiírható az állami közbeszerzés a közlekedési és infrastrukturális beruházást, új uszodát és multifunkcionális csarnokot is tartalmazó engedélyes kiviteli tervekre. A megvalósítás ütemezéséről utána következhet a kormányzati döntés.

„Gyere, Egérke, gyere, kicsi lány!" 1988. szeptember 25-én a sportkommentátor Vitray Tamás tempót váltott az utolsó ötven méteren a szöuli olimpia 200 méteres női hátúszásának döntőjében. Beszéde felgyorsult, a végén már-már kiabált a mikrofonba. Rádiós kollégája, Török László eksztázisban ismételgette: „Hát ilyen nincs, ilyen nincs, és mégis van" – a mondat azóta szállóigévé vált. Nemcsak a két közvetítésből lett legenda, hanem az akkor 14 éves „kicsi lányból" is, aki a későbbiekben még négy olimpiai aranyat szerzett.

Az ország legszebb uszodája

Egerszegi Krisztina Kőbányán készült fel a szöuli ötkarikás játékokra. Már Turi György tanítványa volt, amikor 1983-ban átadták a jelenlegi Kőér utcai uszodát.

„A Határ útig álltak sorban a szülők, hogy beíratthassák gyermekeiket úszni – emlékszik vissza azokra az időkre a Kőbánya SC úszószakosztályának vezetője. – A Budapesti Spartacus, majd a KSC eredményei is igazolják, hogy a sportlétesítmények fejlesztésére fordított források sokszorosan megtérülnek, ha megvan a professzionális szakmai és szervezeti háttér. Utánpótlás-nevelésünk egyedülálló Budapesten, több évtizedes kezdeményezésünk, hogy minden gyerek tanuljon meg úszni, ezt küldetésünknek is tartjuk. Ez így lesz azután is, hogy átköltözünk a Mázsa téri komplexumba" – hangsúlyozza Turi György, akinek szava meghatározó volt a tervezés során.

A létesítmény úgy lesz Magyarország legszebb uszodája, hogy nem látványcélokat szolgál. A tízsávos, 50 méteres medencében nemzetközi versenyeket is lehet majd rendezni, de a KSC szakosztályvezetője alapvetően munkamedencének szánja. Az elsőbbség a versenysportolóké lenne, ugyanakkor az ő idősávjaik között a medencét úszni tanuló gyermekek és mozgást kedvelő hétköznapi emberek vehetnék birtokba.

„Az önkormányzat előnyös üzletet kötött, mert a telkek fejében hiánypótló létesítményeket kap Kőbánya" – teszi hozzá Magyarország legeredményesebb úszószakosztályának vezetője.

Első a csarnok

Az 500 férőhelyes uszodát egyik oldalról a Bihari út, a másikról a vasút határolja majd. A nagyobbik terület, a Bihari út túloldala a hatszor ennyi néző befogadására alkalmas multifunkcionális sportcsarnoké.

„Magyarország 2023-ban U19-es férfi-kosárlabda-világbajnokságot rendezhet, ami méltó felavatása lenne a kőbányai létesítménynek. A vbmecceseken garantált lenne a telt ház" – ad magyarázatot az építkezés sorrendjére Hajdu Péter, a Zsíros Tibor Kosárlabda Akadémia és a Budapesti Kosárlabda Szövetség elnöke. A továbbiakban a kőbányai csarnok válna a budapesti kosárlabdázás otthonává. Az összes fővárosi versenyt itt bonyolítanák, amire a létesítmény alkalmas is, hiszen keresztben három pálya alakítható ki.

„A távlati cél az, hogy Budapest felzárkózzon a vidékhez, és a fővárosnak is legyen olyan kosárcsapata, amely megnyerheti az NB I-et vagy a Magyar Kupát" – hangsúlyozza Hajdu Péter, aki egy sztorival szemlélteti a ma még meglévő lokálpatriotizmusra épülő szemléletbeli különbséget. „Körmenden egy meccs előtt beültem egy presszóba. Bejött egy nyolcvan év körüli néni, majd megkérdezte, hogy hol lehet bérletet venni a csapat mérkőzéseire. Megkérdeztem tőle, hogy járe meccsre. Mondta, hogy nem, de a csapatot támogatni kell."

Négy vezető, négy vélemény – közös terv

Ugyanakkor a kosárlabda csak a fő csapásirány lenne, a csarnok nyitott a tömegsportra is, gyakorlatilag minden labdajáték játszható majd benne, emellett helyet biztosíthat például a kőbányai iskolák nagyobb rendezvényeinek is.

Kivitelezésre kész

2016 karácsonya előtt a kormány kétmilliárd forintot adott Kőbánya önkormányzatának a két sportlétesítmény megvalósításának előkészítésére. A városvezetés az uszoda és a sportcsarnok megterveztetését saját cégére, a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt.-re bízta, amely egy „öreg rókát" kért fel projektvezetőnek. Pesti Gyula évtizedek óta irányít infrastrukturális fejlesztéseket, a rendszerváltozást követően ő felelt az M1-es autópálya Győrt elkerülő szakaszának építéséért.

„A Kreatív Magyar Mérnök Kft. és a TSPC Kft. konzorciuma közbeszerzésen nyerte el a munkát. Először tanulmányterveket készítettek, amelyek közül az önkormányzat kiválasztotta a neki tetszőt. A következő lépésben az építkezés engedélyezéséhez szükséges tervek jöttek, majd azok alapján a kivitelezési tervek" – ismertette az előkészítés összetett folyamatát Pesti Gyula.

A tervezők referenciái meggyőzők. A TSPC Kft. az uszodák és a sportcsarnok világában egyaránt jártas, amit az újbudai Tüske Uszodakomplexum, illetve az ötszörös BL-győztes győri kézilabdacsapat arénája igazol. A Kreatív Magyar Mérnök Kft. a Főber Csoport tagjaként – egyebek mellett – a Várkert Bazár, a Zeneakadémia és a Budai Vigadó felújításán is dolgozott.

Kőbánya kapuja

Az uszodát és a csarnokot a Bihari út felett áthidaló tetőszerkezet köti majd össze, megformálva a kerület kapuját. „Előkészítettük a környék közlekedésének korszerűsítését is. Nem ma kezdtem a szakmát, ezért tudom, hogy egy ekkora beruházásnak szükséges velejárói a kapcsolódó közlekedési fejlesztések. Sportlétesítmények esetén a megközelíthetőség kiemelt szempont, ennek várható költségeit pedig a finanszírozónak, jelen esetben a kormánynak ismernie kell" – jegyzi meg a projektvezető.

A tervek szerint a Bihari útról egyenesen át lehet majd hajtani a Pongrác útra. A városfejlesztés érintené a Mázsa utcát és Kőbányai út érintett szakaszát is. Pesti Gyula úgy számol, hogy a környék rendezéséhez szükséges tervek, engedélyek nyár végéig meglesznek. A kivitelezőt az állami magasépítésekért felelős Beruházási Ügynökség, a BMSK Zrt. választja ki – mégpedig feltételes közbeszerzéssel. Ebben az eljárásban benne van a visszalépés vagy a halasztás lehetősége. A BMSK ugyanis eredménytelenné nyilváníthatja a pályázatot, ha egy jövőbeli esemény kockázatossá tenné a projekt megvalósítását. Ilyen esemény lehet a koronavírus-járvány második hullláma. A Zsíros Akadémia elnöke azonban nem számol az építkezés lefújásával.

„Reményeink szerint a kormány olyan árajánlatokat kap, amelyek nem lehetetlenítik el a két létesítmény azonnali megvalósítását. Ha ez így lesz, akkor az ünnepélyes alapkőletételt októberben megtarthatjuk" – bizakodik Hajdu Péter.

„Ha nincs mínusz 20 fok, és száraz az idő, földmunkákat télen is lehet végezni" – ezt már Pesti Gyula teszi hozzá.

Kőbánya nyer a sportközponttal

„A kormány támogatásának köszönhetően végre megnyugtatóan rendeződik a Mázsa tér helyzete, és Kőbánya országos szinten is egyedülálló létesítménnyel gazdagodik – kommentálta lapunknak a kabinet döntését dr. György István államtitkár. – Évek óta dolgozunk D. Kovács Róbert Antal polgármester úrral azon, hogy ezeket a régóta elhanyagolt területeteket rendezzük. Sikerült olyan megoldást találnunk, ami városképi szempontból óriási előrelépés, fejleszteni tudjuk a forgalmas csomópontot, és korszerű otthonra lelhetnek sikeres kőbányai sportklubok, ráadásul mindezt a kerület költségvetését kímélve, állami forrásból valósíthatjuk meg" – hangsúlyozta a kerület korábbi polgármestere, aki elárulta: Orbán Viktor miniszterelnökkel még márciusban egyeztettek a kormány támogatását elnyerő fejlesztésről.

„Kőbánya többszörösen nyer a létesítménnyel, hiszen a kőbányai óvodások és iskolások is használhatják majd a komplexumot, sőt a mozgásra vágyó kőbányaiak is jól járnak a sportolási lehetőségek bővülésével. A kerület az elmúlt tíz évben elképesztő fejlődésen ment át az önkormányzat és a kormány összefogásának köszönhetően, és mivel a sportközpont az eddigi fejlesztések között is kiemelkedő jelentőségű, ezzel a kőbányai nagyberuházások egyik ékköve lesz" – vélekedett dr. György István.

Folytatódhat az új Közlekedési Múzeum tervezése

Garázsmenet

A koronavírus-járvány az elmúlt hónapokban megkérdőjelezte a Közlekedési Múzeum új otthonának tervezését az egykori Északi Járműjavító területén, ám egy május végi kormánydöntés zöld lámpát adott a projekt folytatásának. Egy ekkora beruházás megvalósítása a döntéstől számítva Európa bármely pontján hét-nyolc évet vesz igénybe – kommentálta lapunknak a döntést Vitézy Dávid. A főigazgató hangsúlyozta, 2018 elején határoztak a helyszínről, tehát ehhez képest még megközelítőleg ötévnyi munka van hátra. A kormány döntésével megnyíló állami források a teljes körű tervezésre nyújtanak fedezetet egészen a kiviteli tervekig, beleértve a környezet rendezését, illetve a közlekedési kapcsolatok rendezését. Ha mindez megvan, a kivitelezés 2022-ben indulhat el.

Az új Közlekedési Múzeum nemzetközi tervpályázatán tavaly választották ki a New York-i Diller Scofidio + Renfro építészirodát, amely világszerte számos közintézményt és múzeumot tervezett az elmúlt évtizedekben. Egyik legismertebb munkájuk a New York-i High Line, egy felhagyott iparvasútból kialakított új városi közpark, amely egy teljes környék rehabilitációját indította el, és mintaként tartják számon a rozsdaövezet-megújítási beruházásokban. A helyi tudást a magyar partner, az Ybl-díjas Noll Tamás vezette M-Teampannon építésziroda csapata biztosítja. A cél, hogy az Északi Járműjavító területén felépülő új Közlekedési Múzeummal egy átfogó városfejlesztés valósuljon meg új zöldterületekkel, gyalogos kapcsolatokkal, a tömegközlekedés fejlesztésével. Az Opera már elkészült műhelyházával pedig így egy teljesen új kulturális központ alakulhat majd ki a 150 éves ipari örökségnek számító területen.

Kőbányán gyártják a magyar fejlesztésű lélegeztetőgépeket

Fotó: MTI

A koronavírus-járvány alatt a világ számos országában nagy problémát okozott a lélegeztetőgépek hiánya. A rendkívüli helyzetben a beszerzés is megnehezült, hiszen a gyártás korlátozott. Ez mutatott rá arra, hogy Magyarországon is szükség lenne hazai gyártású eszközökre. A lélegeztetőgép prototípusát a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem készítette el, a gyártás feltételeit pedig az állami tulajdonú BM Heros Zrt. teremtette meg. A kőbányai, Ezüstfa utcai 450 méteres üzemcsarnokot öt hét alatt, százmillió forintból alakították ki, a tervezett gyártási kapacitás napi tíz darab lélegeztetőkészülék. Az új fejlesztésű lélegeztetőgép a betegek kontrollált lélegeztetésén kívül alkalmas részleges légzéstámogatásra is. A készülék emellett a szokványos, takarékos légzőkörökkel működtethető.

Pályán – ingyenesen használható a Medveszőlő utcai grund

Két iskolás fiú rúgja a bőrt a Medveszőlő utcai pályán, amikor egy hétköznap kora délután odaérkezünk. Adogatnak, kapura lőnek. Az egyik kerületi iskolába járnak, két hete már nekik is ez a pálya a grund, ahova lejárhatnak. Az interjúra Radványi Gábor is labdákkal érkezik, egy-két focis trükköt is bemutat, de szóban is előkerül a múlt.

– Ez egy régi dühöngő volt, betonaljzattal. Sokan fociztak, bicikliztek itt, a nagyobbik fiam is itt tanult meg kerékpározni, amikor még ezen a környéken laktunk – idézi fel.

Az időjárás azonban az évek múlásával megviselte a pályát, és a fák gyökerei feltörték a betont, így az baleset-veszélyessé, a felújítás pedig időszerűvé vált. Az MLSZ programja ehhez nyújtott lehetőséget: önkormányzati önerővel és pályázati támogatással épült meg a multifunkciós pálya.

– Itt kézilabdázni, focizni, de kosarazni is lehet, és megjelent a streetball is. Itt a kék körön belül az a streetballpálya területe – magyarázza a felfestett jelzővonalak értelmét az alpolgármester. A játéktér 40-szer 20 méteres, labdafogó háló veszi körül, a világítás akár esti meccsekre is alkalmassá teszi. Utóbbira azonban a kerületi vezető szerint figyelni kell, hogy a késői labdapattogtatás, a játék a környéken élők nyugalmát ne zavarja.

– A pályát kőbányai sportegyesületek, közeli iskolák is használhatják, a kőbányai lakosság számára pedig ingyenes! – hangsúlyozza Radványi Gábor, aki egy korábbi félreértésre is kitér. – Amikor már majdnem elkészültünk a felújítással, az MLSZ kitette a tábláját, mely a pálya foglalásáról, bérléséről tartalmazott információkat. Akkor még nem nyitottuk meg, a környéken élők pedig azt hitték, csak akkor vesszük le a lakatot a bejárati kapuról, ha valaki fizet. A közösségi oldalakon meg is kaptuk, hogy építünk egy drága pályát, amit csak pénzért tudnak használni a kőbányaiak... Ez azonban egy szerencsétlen félreértés volt. Azóta kikerültek a pályahasználattal kapcsolatos táblák, melyek egyértelművé tették a használati rendet – meséli a kerületi vezető. A Medveszőlő utcai pálya ugyanis a lakosság számára ingyenesen használható, reggel 8-tól este 8-ig tart nyitva nyáron, télen hamarabb zár majd. Ugyanakkor az MLSZ-szel kötött szerződés értelmében a nyitvatartási idő ötödében a pályát bérelhetővé kell tenni. Ennek feltételeit pedig szeptemberig a Kocsis Sándor Sportközpont mint üzemeltető dolgozza ki.

– Ha nincs bérlő, akkor a bérelhető idősávban is a lakosság használhatja majd ingyenesen – teszi hozzá Radványi Gábor.

A pálya a műszaki átadás-átvétel után május utolsó hétvégéjére, a gyereknapra megnyitott. Azóta a térfigyelő kamerákat is felszerelték. Az összesen 51 millió forintból, 18 millió forintos önkormányzati forrásból megépült pálya az első gumiburkolatú sportpálya kőbányai közterületen. A multifunkciós pályán a labdajátékoké a főszerep, de mellette, a vaskerítés mentén új aszfaltburkolatot kapott sávban továbbra is lehet kisgyerekekkel biciklizni, rollerezni, tollasozni.

Tájékoztató

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a lakásokról és a nem lakás céljára szolgáló helyiségekről szóló 32/2012. (IX. 24.) önkormányzati rendelet alapján az alábbi üresen álló önkormányzati lakásokat kívánja helyreállítási kötelezettséggel bérbe adni:

	Cím	Lakás	Szoba	Terület (m²)	Komfort-fokozat	Helyreállítás becsült brut-tó költsége	Megtekintési lehetőség
1.	Halom u. 40.	fszt. 5.	2 + 0	54	komfortos	6 579 197 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
2.	Harmat u. 148.	VII. em. 28.	2 + 1	60	összkomfortos	6 210 439 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
3.	Harmat u. 154.	II. em. 11.	2 + 0	53	összkomfortos	6 458 405 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
4.	Hatház u. 3.	I. em. 109.	1 + 0	32	komfortos	4 415 153 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
5.	Hatház u. 3.	II. em 215.	1 + 0	34	komfortos	4 428 784 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
6.	Hatház u. 3.	II. em. 216.	1 + 0	33	komfortos	4 871 147 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
7.	Kőrösi Csoma Sándor út 1.	VIII. em. 32.	3 + 0	64	összkomfortos	7 806 099 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
8.	Kőrösi Csoma Sándor út 3.	VIII. em. 59.	3 + 0	64	összkomfortos	7 707 297 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
9.	Kőrösi Csoma Sándor út 21.	X. em. 40.	3 + 0	64	összkomfortos	8 008 820 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között
10.	Kőrösi Csoma Sándor út 43-51.	II. lph. IV. em. 3.	3 + 0	71	összkomfortos	6 639 135 Ft	2020. július 21. (kedd) 9-10 óra között és 2020. július 23. (csütörtök) 15-16 óra között

Az üres lakások a fent jelzett időpontokban megtekinthetők. A lakások műszaki állapotáról és a helyreállítási kötelezettségről a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. munkatársai további felvilágosítást adnak a helyszínen. A lakásokról szóló műszaki leírás, a részvétel feltételeit tartalmazó tájékoztató, a lakáskérelem-nyomtatvány és a lakások helyreállítását vállaló nyilatkozat beszerezhető a Polgármesteri Hivatal Ügyfélközpontjában (1102 Budapest, Állomás u. 26.), vagy letölthető a www. kobanya.hu honlapról. A lakás helyreállításának a vállalásáról szóló nyilatkozatot, a felújítási költség rendelkezésre állásának az igazolását, illetve a bérlők a kérelemnyomtatványt és mellékleteit 2020. július 27-e és július 31-e között személyesen vagy postai úton nyújthatják be az önkormányzathoz.

Felújításra váró önkormányzati lakásokra lehet pályázni

Bérlőkre várva

– A leggondosabb költségvetési tervezés sem láthatja előre a jövőt, év elején mi sem sejthettük, hogy egy ilyen egészségügyi katasztrófa éri a világot és szűkebb környezetünket, mint a koronavírus-járvány – magyarázza Mustó Géza Zoltán. Az alpolgármester szerint ez természetesen a Kőbányai Önkormányzat életét is nagyban meghatározta és meghatározza. Még nem lehet pontosan látni a kieső bevételek teljes összegét, de az már biztosnak tűnik, hogy kétmilliárd forint körüli rés keletkezhetett a költségvetésben, ami jelentős tétel.

Az elkövetkezendő időszakban így azt az utat tudja járni a kerület, mondja az alpolgármester, hogy a bérlakásokat felújítási kötelezettséggel pályáztatják meg és adják bérbe. A meghirdetett lakásokról a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. szakemberei egy szakszerű állapotfelmérést követően állítanak ki szakvéleményt, amely tartalmazza azt, hogy milyen felújítási munkálatokat kell elvégezni ahhoz, hogy egy-egy meghirdetett ingatlan megkapja a lakhatásra alkalmas minősítést. A pályázóknak ezeket a munkálatokat kell vállalnia, a felújítás után pedig öt évre köt vele lakásbérleti szerződést az önkormányzat. Ha ez az időtartam lejár, és a bérlővel szemben nem áll fenn felmondási ok, vagyis a szerződésének mindenben eleget tett, új lakásbérleti szerződés köthető vele. Ha pedig a lakásbérleti jogviszony bármilyen okból öt éven belül megszűnne, a bérlő jogosult a lakásfelújítás költségeinek részbeni megtérítésére. (Egy éven belül 50%, 1–2 év között 40%, 2–3 év között 30%, 3–4 év között 20%, 4–5 év között 10%.) A bérlakásokra pályázóknak a felújítást ha hónap alatt kell elvégezniük, ez az időtartam indokolt esetben három hónappal meghosszabbítható. A felújítás alatt a bérlő mentesül a lakbérfizetési kötelezettség alól.

D. Kovács Róbert Antal: Kipróbált recept a gazdasági visszaesés ellen

Fejlesztésekkel a válság ellen

Drámai percekről, felemelő pillanatokról és a közeljövőt meghatározó kalkulációkról is beszélt a kerület polgármestere a Kőbányai Híreknek adott interjúban. A koronavírus-járvány okozta gazdasági visszaesés kezelése során fejlesztéseket és észszerűsítéseket egyaránt tervez. D. Kovács Róbert Antal az otthoni munkavégzés előnyeit is hasznosítaná az önkormányzati intézmények működésében.

– Polgármester úr, a járvány első szakaszának vége, mi volt az Ön számára az elmúlt három és fél hónap legnehezebb és legfelemelőbb pillanata?

– A legdrámaibb talán az volt, amikor sorban jöttek velem szemben a mentőautók a Pesti úton. Hozták a koronavírussal fertőzött idős embereket a Fővárosi Önkormányzat által fenntartott otthonból. Hirtelen közel kerültem a járványhoz, megértettem, hogy ebből nagy baj is lehet, ha nem teszünk meg mindent a betegség terjedésének lassításáért. Felemelő pillanatból több jutott, jó volt látni a kőbányaiak fegyelmezettségét és segítőkészségét. A védekezés heteiben úgy tűnt, hogy az összefogás kitart, és talán békésebb időszak következik. Sajnos az élet e tekintetben is kezd visszatérni a megszokott rendbe.

– Március óta a polgármesteri hivatal munkatársai is otthonról dolgoztak. Mik a távmunka tapasztalatai?

– Összességében gyorsabbá és hatékonyabbá tette az ügyintézést a home office. Mondok egy példát: ha az embernek este jut ideje elolvasni egy e-mailt, akkor azt többnyire azonnal megválaszolja, és nem vár vele reggelig. Régóta beszéltük a jegyzővel, hogy elemeznünk kell a hivatali munkafolyamatokat, és ott, ahol lehet, át kell térnünk egy-két napra a távmunkára. Adó- és szociális ügyek vagy közterület-használati kérelmek is intézhetők otthonról, ha a kolléga biztonságos online csatornán hozzáfér a hivatal digitális irattárához. És a bizottsági vagy a testületi ülésekről készített hangfelvételt sem kell a Szent László téren legépelni. A munkarend átszervezését tehát a járvány előmozdíthatja, de a helyes arányra ügyelnünk kell. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az ember társas lény, nemcsak a magánéletben, hanem a munkahelyen is. A személyes kapcsolatokat nem áldozhatjuk fel a távmunkáért, és az ügyfelek teljes körű kiszolgálásában is nélkülözhetetlen marad a szemtől szembeni egyeztetés.

– Megtehette volna, hogy él a járványhelyzet idejére kapott különleges felhatalmazással, és egy személyben dönt. Ön mégis rendszeresen egyeztetett az alpolgármesterekkel és a pártok frakcióvezetőivel. Miért?

– Mert él bennem a közszolgálat éthosza. Úgy gondolom, hogy egy önkormányzat választott vezetőit, képviselőit a ciklus egészében, tehát vszélyhelyzetben is megilleti a véleményformálás és a döntés joga. Kőbányán e tekintetben minden úgy ment tovább, ahogy „békeidőben". Működésünk átlátható maradt, az önkormányzat szerverén minden előterjesztés és jegyzőkönyv megtalálható.

Ön kormánypárti politikus, a testületben viszont ellenzéki pártok adják a többséget. Az egészségügyi veszélyhelyzet zárójelbe tette az ideológiai szembenállást?

– Nem igazán volt mit zárójelbe rakni. Helyben nem a nagypolitika logikája diktál. Ahhoz, hogy Kőbánya vagy egy hasonló nagyságú város dinamikusan fejlődjön, együttműködés szükséges. Mindannyian a kerületért dolgozunk, a céljaink tehát azonosak, vitatkozni csak a célok megvalósításának módjáról szoktunk.

– A megcsappant bevételek élénkíthetik-e a vitákat?

– Nem tartok ettől, már csak azért sem, mert az idei költségvetést közösen gondoltuk újra. Hárommilliárd forinttal csökkentjük a kiadásainkat, mert ennyi pénznek nem látjuk most a fedezetét. Ez egyelőre becslés, hogy jól számoltunk-e, csak ősszel, az adóbefizetéseknél derül ki. Jelentősebb visszaesésre az iparűzési adónál számítok. Azt pedig mindannyian tudjuk, hogy a turizmus megszűnése miatt a járvány egyik nagy vesztese Budapest lehet. Egy jobb évben a Fővárosi Önkormányzat által beszedett iparűzési adóból Kőbányának hatmilliárd forint jutott, ami az összbevételünk ötöde.

– Pótolható a kiesett bevétel?

– Kőbányán nem új adók bevezetésével kezeljük a válságot, hanem észszerű gazdálkodással, ami a 2008-as pénzügyi válság idején is bevált. Akkor a működési költségek felülvizsgálatával és az intézmények átszervezésével eredményesen racionalizáltuk a kerület kiadásait. Fontos azonban megjegyezni, hogy tíz éve az önkormányzat sokkal rosszabb anyagi helyzetben volt, mint most. Az elmúlt időszak takarékos gazdálkodásának köszönhetően 2020-ban a bevételeink 40%-át terveztük eredetileg felhalmozási kiadásokra.

– Milyen fejlesztéseket érint idén a takarékosság?

– Az intézményekét biztosan nem, hiszen az energetikai korszerűsítésekkel a jövőbeni kiadásainkat faragjuk le. És ha egyúttal megújuló energiára térünk át, akkor a klímavédelmet is szolgáljuk. Például az Üllői úti jelenlegi orvosi rendelők működtetése hétszer annyiba kerül, mint egy korszerű intézményé, ezért folytatjuk rendelő felújítási programunkat a Tengerszem megépítésével. Nem kell mindig nagy dolgokra gondolni, a fűtés szabályozásával is közpénzt lehet spórolni az önkormányzati intézményekben. Mindebből következik, hogy a nagyobb közterületi fejlesztéseket soroltuk hátrébb, így a Sportligetben és az Óhegy parkban később építjük meg a játszóteret. De folyamatban lévő beruházást itt sem halasztunk el, a Sportligetben készül a futókör, és az Újhegyi Uszoda felújítását is befejezzük. És ami a legfontosabb: megtartottuk a munkahelyeket és azzal az önkormányzat által foglalkoztatottak egzisztenciális biztonságát! Mi több, a pluszterhet anyagilag is elismertük, ezért a járványhelyzet idejére havi 100 ezer forinttal kiegészítettük a „frontvonalban" dolgozók – a szociális munkások, egészségügyi alkalmazottak, idősgondozók – fizetését.

– A kormány is pörgetné az építőipart, például azzal, hogy a rozsdaövezetekben épített lakásokat olcsóbban, 5%-os áfával lehetne értékesíteni. Kőbánya lehet a program egyik nyertese?

– Kőbánya már ma is nyertes. Rozsdaövezetben kapott helyet az Operaház kiszolgáló létesítménye, és ugyanott, a MÁV egykori Északi Járműjavítójában talál új otthonra a Közlekedési Múzeum is. Várjuk a folytatást, bár a részletek egyelőre nem ismertek, a „barnamezős" területeket a kormány jelöli majd ki az önkormányzatokkal egyeztetve. Ám az tény, hogy Budapest településszerkezeti terve jelenleg ide sorolja a sörgyár egykori 1-es telepét, ahol a tulajdoni viszonyok rendezettek, így nem kell tartani elhúzódó jogvitáktól. A későbbiekben a volt Globus Konzervgyár területe is vonzó lehet az ingatlanfejlesztőknek, ha meg tudnak állapodni a magántulajdonosokkal.

– Ha már állami program, a kormány június 5-én elvi hozzájárulását adta a Mázsa téri uszodakomplexum és multifunkcionális sportcsarnok megépítéséhez. Sok év után elindul a beruházás?

– Érdemes felidézni az előzményeket, és megemlíteni az adottságokat is. A két terület nehezen hasznosítható, 2005-ben el is adta az önkormányzat. Mi láttunk benne fantáziát, ezért visszavásároltuk. Tudtuk, hogy kereskedelmi célokra a telkek nem hasznosíthatók, a környéken bőséges a kínálat bevásárlóközpontból és piacból is. Multifunkcionális sportcsarnokból viszont hiány van Budapesten, 50 méteres versenyuszoda pedig nincs is a dél-pesti régióban. Egykor Egerszegi Krisztina, Kovács Ágnes vagy Cseh László és jelenleg Késely Ajna is a Kőér utcai, 33 méteres uszodában készül fel az olimpiákra. A Mázsa tér fejlesztéséről kötött megállapodás értelmében mi adjuk a területet, a kormány pedig állja a költségeket, köztük a közlekedési csomópont korszerűsítésének költségeit is, továbbá vállalja a sportlétesítmények üzemeltetését. A beruházással a Mázsa tér végre méltó kapuja lesz Kőbányának! A beruházás növeli a környék értékét, előnyeit a megújuló utak és csomópont révén a teljes kerület élvezheti, a több száz férőhelyes parkolóház pedig a parkolási gondokat enyhítheti majd.

Búcsú egy lokálpatriótától, Kőbánya díszpolgárától

Dr. Debreczeny István 1938. április 4-én, Kőbányán született, több mint 45 évet családjával az Ihász utcában élt. A Műszaki Egyetem elvégzése után friss diplomásként a Soproni Sörgyárban kezdte pályafutását, ahol megszerezte a sörfőzés, a söripar minden olyan tudását, amelyet 1976-tól Kőbányán a sörgyár vezetőjeként a gyakorlatba is átültetett. Menedzser, mérnök, környezetvédelmi szakértő, egyetemi oktató és sportvezető volt. Kőbánya emblematikus sörgyárát átgondolt fejlesztésekkel, szigorú gazdálkodással modernizálta, a rekonstrukcióval Európa harmadik legnagyobb sörüzemévé tette.

Abban az időszakban is a minőség elkötelezett híve volt, amelyben nem ez a szemlélet volt meghatározó Magyarországon. Gondolkodásmódja azonban külföldön is elismerésre talált, a szocialista blokkból elsőként ő méretett meg sört kapitalista versenyen. És ő volt az, aki az üzem termékválasztékát már a rendszerváltás előtt bővítette az alapító Dreher Antalról elnevezett sörökkel.

Lokálpatriótaként sokat tett a sörgyár történetének kutatásáért, a múzeum kialakításáért, azért, hogy az üzemlátogatások során a nagyközönség megismerje, és lassan Kőbánya nevezetességévé váljon. Munkája mellett oktatott, a MÉTE tagjaként is maradandót alkotott, részt vett a kerület társadalmi életében, a Ferencvárosi Tornaklub elnökségében pedig segítette a kerület sportéletét. 2019-ben, a Dreher Sörgyárak alapításának 165. évfordulója alkalmából egyszerre adományozott a Kőbányai Önkormányzat díszpolgári címet dr. Debreczeny Istvánnak és posztumusz Dreher Antalnak.

Több mint 300 önkéntes segített a rászorulóknak

Összefogva

„Két kórházban is voltam, intenzív osztályon is, ha nincs a vírus, akkor sem tudnék vásárolni menni” – meséli Jutka néni. A Gyakorló lakótelepi lakásban egykor családjával, ma egyedül él. Fia a kijárási korlátozás ideje alatt látogatta, de távolabb laknak, így az önkormányzati önkéntesek segítsége és a házhoz szállított meleg ebéd sokat jelentett a számára. „Meg vagyok elégedve, gyümölcsöt is tesznek hozzá” – mondja Jutka néni az ebédről, aminek csak a mennyisége okozott számára fejtörést. „Nagy adag. A hétvégét úgy oldom meg, hogy ami megmarad, azt felcímkézem, hogy mikori, és így megvan hétvégére is a főtt ételem” – magyarázza. A szomszédoktól és az önkormányzati szórólapról értesült a lehetőségről, hogy segítséget lehet kérni.

A karantén ideje alatt Dániel Zoltán, a Kőbányai Önkormányzat katasztrófavédelmi referense volt az önkéntesek és a segítséget kérők összekötője. „Március 17-én jött az önkéntesek felhívása, rá egy napra a segítséget kérők indultak meg” – meséli. Az első két hét után, március utolsó napján már mintegy 265 segítséget kérőt látott el 181 önkéntes. Bevásárlásban, gyógyszerkiváltásban, postai ügyintézésben segítettek a koronavírus-járványhelyzetben a koruk vagy az egészségi állapotuk miatt veszélyeztetteknek.

Az első hetekben fordultak hozzájuk a legtöbben, a 65 év felettiek vásárlási idősávjának bevezetése után érezhetően csökkent a növekedés üteme. Május végén azonban így is 400 fölött állt meg a segítséget igénylők száma, akiket több mint 300 önkéntes segített folyamatosan, civilek, illetve önkormányzati intézmények dolgozói, bölcsődei dajkák, óvodapedagógusok, technikai dolgozók. Bevásároltak, szórólapoztak, meleg ebédet vittek ki, ha kellett.

Az önkormányzathoz fordulók kétharmada 70 év felett volt, ám fiatalabbak is akadtak jócskán, például volt többgyermekes egyedülálló édesanya is, akinek egészségi állapota miatt volt szüksége az önkéntesek segítségére. Április közepétől lehetett igényelni a meleg ebédet, amelyet a Manóvár Bölcsődében főztek meg, majd önkormányzati dolgozók hordták ki az időskehez. Az önkéntesek között Dániel Zoltán statisztikái szerint a 40-es korosztályba tartozók vezetnek, ők voltak a legtöbben, de a 30-as, 50-es korosztály is jócskán kivette a részét a segítségnyújtásból. Arányaiban ugyan kevesebben, de a legfiatalabbak is vállaltak pluszfeladatot: számos 16–19 éves, illetve huszonéves fiatal is jelentkezett a munkára az önkormányzatnál.

Rendhagyó képviselet

„Emlékszel, amikor 90 macskakonzervet kellett vennünk?” – nevet össze Stemler Diána és Major Petra, ahogy leülünk az egyik újranyitó kávézó teraszán beszélgetni. A két önkormányzati képviselő az elsők között jelentkezett önkéntesnek a járványhelyzet elején.

„Kézenfekvő volt, hogy a karantén alatt ez is képviselői feladat, hiszen testületi ülések nem voltak, a döntési jogkörök pedig a veszélyhelyzet miatt a polgármesterhez kerültek” – magyarázza Diána.

„Én dolgozom a képviselőség mellett, de a home office-ban délelőtt és éjszaka dolgoztam, így délutánonként Diával kettesben vagy egyedül mehettem bevásárolni az időseknek” – teszi hozzá Petra.

Naponta sokszor 4–6 órát töltöttek a bevásárlólisták teljesítésével, ha együtt mentek, könnyebb volt a cipekedés, mivel Petrának van autója.

11.50-kor beálltunk a gyógyszertári sorba, és volt olyan, hogy este 8-kor vittük ki az utolsó szállítmányt – mesélik. Míg Diána mintegy húsz, addig Petra volt, hogy harminc idősnek segített, ugyanis egy idő után nemcsak az önkormányzattól kaptak címeket, hanem mondhatni „kézről kézre adták őket”, az idősek egymásnak szóltak, hogy őket lehet hívni. Gyógyszerkiváltást, postai ügyintézést kértek tőlük a legtöbbször az élelmiszerek mellett. Azt mondják, most megtapasztalták, mire is megy el egy-egy kisnyugdíjas havi járandósága: „Volt, hogy 60 ezer forintot hagytam ott a gyógyszertárban két ember havi gyógyszereire, az egyiknek 28, a másiknak több mint 30 ezerbe került” – mondja Diána.

Olyan is előfordult, hogy egy ember kéréseinek a teljesítéséhez hat boltba kellett elmennie, mert az illető pontosan tudta, hogy mi hol olcsóbb, ha felhívta telefonon a boltból, azt is megmondta, hogy melyik polcon találja a kért terméket. Petra pedig esetenként bekarikázott akciós újságot kapott – „de az jó volt, mert pontosan tudtam, hogy mit kell keresnem” – mondja mosolyogva. A közös tapasztalatuk, hogy ahogy országszerte, úgy az idősek Kőbányán is sokszor kevés pénzből élnek, nagyon spórolnak, beosztják a havi nyugdíjukat. Úgy látják, a karantén idején elindult önkéntes munka tapasztalatait a későbbiekben érdemes lesz átgondolni, kiértékelni önkormányzati szinten is, hogy a területi támogatások minél jobban illeszkedjenek az idősebb korosztály, illetve a rászorulók valós napi igényeihez.

„Nagyon sok idősnek nincs segítése, van, akinek a családtagjai már nem élnek, másnak a gyerekei pedig távolra vagy külföldre költöztek, így egyedül maradt” – mesélik. Nemcsak bevásárlás hiányzott sokaknál, de a beszélgetés is, volt, aki szívesen mesélt Diánának és Petrának a családjáról, az életéről. Bár az önkéntes munka a járványhelyzettel véget ért, van, akivel a kapcsolatot megtartják.

„Két hölgynek segítek a jövőben is, az egyiknek nincs már családtagja. Van a Bárkától segítője, de gyógyszertárba például nem tudnak elmenni neki. A másiknak kiköltözött külföldre a gyereke, vele is megbeszéltem, hogy nyugodtan keressen bármikor” – mondja Diána. Petránál hasonló a helyzet, ő egy 91 éves néninek ígérte meg, hogy kéthetente ránéz, ahogy a munkája és az ideje engedi. „Kellenek neki a pozitív találkozások” – indokolja az ígéretet a kerületi politikus. Abban pedig egyetértenek, hogy valódi terepmunka, értékes tapasztalat volt az önkéntesség számukra, amelynek tanulságait később a képviselői munkában is érdemes értékelni.

A pedagógus társadalom a várakozások felett teljesített

Váratlan vizsgahelyzet – amikor nem csak a diákok tanulnak

Váratlan feladatot adott márciusban a járványhelyzet a pedagógustársadalomnak, a diákoknak és a szülőknek. Olyan leckét, amelynek megoldásánál „puskázásra” esély sem volt. A kőbányai Szent László Általános Iskolába több mint hatszáz gyerek jár, közül minden tizedik nem magyar anyanyelvű: kínai, vietnámi, szír, mongol. Nem kis feladat elé állította ezért az új oktatási forma az iskola hatvan pedagógusát és segítőiket. A tapasztalatokról Menyhárt Sándort, az iskola igazgatóját kérdeztük.

– Márciusban egy péntek estén jelentette be a miniszterelnök, hogy az iskolák hétfőtől digitális oktatásra, távoktatásra váltanak. Elég volt rá az idő?

– Egy hétvége alatt nem tudtunk váltani, bár már akkor összebeszéltünk a kollégákkal, illetve egyeztettünk a tankerülettel a platformokról. Megnéztük a lehetőségeinket, elindultunk egy irányba, majd ahogy múltak a hetek, felvettünk több irányt, több online platformot elkezdtünk használni. Pár hét alatt állt össze a rendszer, ami aztán még színesedett, bővült. A kollégák önképzése, találékonysága nagyon fontos volt, illetve az, hogy segítették egymást.

– Eszközellátottságban mit tapasztaltak?

– Felmértük, illetve kaptunk adományt civilektől. Jelentős adomány sajnos nem érkezett, pedig legalább 20-25 gépet simán szét lehetett volna osztani, mert sok gyereknek nem volt, és az is előfordult, hogy az internet-előfizetés hiányzott. Nagyon elterjedtek az okostelefonok, de azokon nem lehet úgy dolgozni.

– Hogyan teljesítettek a gyerekek, mennyire vettek részt az oktatásban?

– A nem magyar anyanyelvűek, a távolkeleti diákok viselték talán a legrosszabbul a helyzetet. Náluk ugye sem az anyanyelv, sem a gép nyelve nem a magyar, más böngészőket, programokat használnak, és akkor elkezdtük küldeni nekik a magyar anyanyelvű leckéket... Nagy meglepetést jelentett a számukra, mert ők itt az iskolai környezetben rendkívül jól teljesítenek, mégis ebben a helyzetben hátrányba kerültek. Összességében általánosítani azonban nem lehet, kellemes és kellemetlen meglepetés is ért bennünket.

– Mennyire bántak másként az alsós és a felsős tanulókkal?

– Az alsósoknál kötetlenebb módon folyt a tanítás, a tanító nénik több online osztályfőnöki órát tartottak, játékos módszereket próbáltak ki. Náluk erős a személyes kapcsolat, ezért meghagytuk a megszokott rendet. A felsősöknél viszont hozzányúltunk a tantárgyfelosztáshoz. Feladatot adtunk például a testnevelő tanároknak, aki tesi–földrajz szakos volt, az földrajzot tanított az elmúlt hónapokban... De beszálltak a segítőink, a pszichológusunk, a gyógytestnevelő és a fejlesztőpedagógus is.

– Számonkérés?

– A magyar oktatás túlságosan „leadom – számonkérem” típusú, de ilyen helyzetekben öngólt rúg az a tanár, aki azt hiszi, hogy majd témazárót írathat online, és a gyerekek nem fognak egymással összebeszélni. Volt, aki kapott egy-két pofont, meglepődött, csalódott – meg kellett tanulnunk nekünk is. Én például történelemből, amikor a nyolcadikosoknál a rendszerváltás volt a téma, azt kértem, hogy kérdezzék meg a szüleiket, és azt írják le, hogy ők hogy élték meg. Volt, aki leírta, hogy az édesapja húszéves volt és katona, volt, aki meg azt, hogy úttörő volt az édesanyja. De közben a gyerek beszélgetett a szüleivel a történelemről. Utolsó feladatként pedig érvelést kértem tőlük a digitális oktatás mellett és ellen, merthogy ezt is meg kell tanulni. Sok kolléga ugyanezt alkalmazta. Nyilván egyes tantárgyakban nehezebb ilyen feladatokat adni, de törekedtek erre a kollégák. Az a helyzet, hogy a pedagógustársadalom messze a felett teljesített, mint bárki gondolta, hiszen erre mi se felkészítve, se kiképezve nem voltunk, és egy más szemléletet kellett megszoknunk. Ráadásul a pedagógusok életkora nálunk is 50 plusz, ők próbáltak az alfa-generációnak, a „digitális bennszülötteknek” valamit adni, és ez ugye nem volt egyszerű.

– Mi a tapasztalat, a szülők hogyan viselték ezt a helyzetet?

– A szülői munkaközösséggel az elején, amíg be sem álltak a rend, sokat beszélgettünk. Ha problémájuk volt, jeleztek. Segítőkészek voltak, de azt is láttuk, hogy tele vannak aggodalommal: volt, aki a munkahelye, más a csökkentett munkaidő miatt aggódott, volt anyuka, aki COVID-os kórházi osztályon dolgozott, illetve szociális munkásként. Számukra a járványhelyzet nagy stresszt okozott.

– Mi az, amit tovább lehet vinni?

– Sok minden, de elsősorban a szemlélet, a problémamegoldás – persze ez a legnehezebb. Szerintem most egy olyan időszak jön, amikor mindenki egy kicsit képzettebb lesz, és az elmúlt hónapok tapasztalata alapján valószínűleg több online feladatra lehet számítani. Színesebb lesz, de hogy tartalmi változást mennyire jelent, abban azért szkeptikus vagyok. Annyi biztos, hogy nem múlik el nyomtalanul ez az időszak, nem fogunk ugyanúgy visszaállni, hiszen nem lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni.

Szakgimnázium és szakközépiskola helyett technikum

Szeptembertől indulnak országszerte a technikumok a szakgimnáziumok, szakközépiskolák helyett. A korábbi évfolyamok a képzéseiket még a korábbi rendszerben fejezik be, de az új osztályok már az új rend szerint tanulnak.

Ősztől változásra lehet számítani például az egyik legkedveltebb kőbányai szakképző intézményben, a Magyar Gyula Kertészeti Szakközépiskola és Szakiskolában is. Hajnal Sándor szerint, aki a Magyar Kertészeti Szakképző Intézmények Szövetségének elnöke is, az új kertészeti képzés kialakításánál a mai munkaerőpiaci és társadalmi igényeket mérték fel a döntéshozók, figyelembe véve a szakmai partnerek (cégek, vállalkozások), valamint az ágazati készségtanácsok javaslatait is. A kertészeti képzőhelyeken kertészszakmunkások és kertésztechnikusok végeznek majd. Míg előbbiek három, addig utóbbiak öt évig tanulnak. A szakmunkásoknál a duális képzés erősödhet, a technikusok pedig az első két alapozó év után szakirányt választhatnak, például dísznövénykertész-virágkötő, zöldségtermesztő, gyümölcstermesztő, de parképítő és parkfenntartó irányba is mehetnek. Az ötéves képzés végén pedig az érettségi és a technikusi bizonyítványt egyszerre kapják meg.

Másképpen kell tanítani majd, mint eddig – hangsúlyozta Hajnal Sándor. A korábbi rendszerben az iskolák tantervét jelentős mértékben az országos kerettanterv határozta meg, a jövőben viszont a szakmai készségek kapnak nagyobb hangsúlyt, az iskolák a saját pedagógiai programjaik, helyi tantervük elkészítésénél ezt veszik figyelembe. Így a technikumot végzett diákok a képzés végén a szakma által elvárt képzettséggel, illetve olyan szaktudással rendelkezhetnek majd, amelyet a munkaerőpiac is elismer.

Óbudai elismerés a kőbányai alkotónak!

Idén Kanizsa József író, költő, meseíró, a Kőbányai Írók, Költők Egyesületének alapítója, örökös tiszteletbeli elnöke kapta az Óbuda Kultúrájáért Díjat. Kanizsa József 33 éven át dolgozott színvonalasan és lelkiismeretesen az óbudai Krúdy Gyula Irodalmi Kör titkáraként, megőrizve és ápolva Krúdy Gyula szellemiségét.

KERT ÉS BALKON

Saját fűszernövények a kertben és a balkonon

Ma már szinte természetesnek veszszük a fűszernövények használatát a mindennapokban. A saját termesztésű kis növényeink nemcsak konyhai felhasználásra alkalmasak, hanem a kert többi növényét is védik a kár- és kórokozóktól. Mindezek mellett zömében nagyon dekoratívak és illatosak is, és gyógynövényként is alkalmazhatjuk nagy részüket. Egy kiadós zápor vagy öntözés után egy rövid kerti séta fantasztikus látvánnyal, illattal örvendeztet meg bennünket.

Fűszernövényeink lehetnek egynyári és évelő növények. Ültetéskor vagy magvetésnél ezt mindig vegyük figyelembe. Ha évelő fűszernövényeket telepítünk, várhatóan néhány évig ugyanazon a helyen lesznek, míg az egynyári fűszernövényeinket minden évben máshová vethetjük vagy palántázhatjuk. A legelterjedtebb egynyári és évelő fűszernövényeink a teljesség igénye nélkül az alábbiak:

Egynyári fűszereink közül a bazsalikomot (Ocimum) érdemes kiemelni. Az elmúlt években számtalan változata jelent meg a piacokon, mintegy ötvenféle bazsalikom ismert! Íze jellegzetes, enyhén a szegfűszegre emlékeztet. Friss salátákban, főleg paradicsommal együtt használjuk. Főzésnél az utolsó pillanatokban tegyük az ételbe. A kapor (Anethum) magvetéssel szaporítható, helybe vetéssel. Csak akkor vessük a kaprot, ha a talaj legalább 15 °C-ra felmelegedett, különben elhúzódik a csírázása, vagy ki sem kel. Jellegzetes az illata, a magyaros ételek egyik meghatározó fűszere. A koriander (Coriandrum) illata majdnem bántó, kicsit a poloskára emlékeztet. A növényt vagy nagyon kedvelik, vagy nagyon nem szeretik. Magvetéssel jól szaporítható. Magyarországon egynyáriként használjuk, de egyes változatai akár mínusz 10 °C-ot is elviselnek, így a téli időszakban is szedhetőek.

A citromfű (Melissa) a kertből gyakorlatilag kiirthatatlan. Jól szaporítható tőosztással és magvetéssel is. A kakukkfű (Thymus) rendkívül kellemes illatú, ismert növény. Könnyen szaporítható magvetéssel. Cserépben is kiválóan érzi magát, így balkonra is ajánlható. Tipikus képviselője a fűszer- és gyógynövényeknek, de dísznövényként is használhatjuk. A lestyán (Levisticum) nagy termetével emelkedik ki az ágyásokból, ezért jól kell megválasztani a helyét. Egy családnak általában egy tő lestyán böven elég egy évre. A gyógyászatban is alkalmazzák gyomorpanaszok kezelésére. A borsosmenta (Mentha) kb. 1 m magasra fejlődik, jellegzetes, könnyen felismerhető illata van. Edényben is jól érzi magát, ezért teraszra is javasolt. Rendkívül jók az élettani hatásai az emberi szervezetre, és egyben karakteres fűszernövény is.

Bátran nyúljunk a saját magunk által nevelt fűszernövényekhez a kertben, a konyhában, valamint a gyógyászatban is. Nincs annál nagyobb öröm, mint amikor a kertünkben előállított növényeket használhatjuk a mindennapokban!

Hajnal Sándor, a Magyar Gyula Kertészeti Szakgimnázium és Szakközépiskola igazgatója

Hiányt pótol - boltavató

Gyógyászatisegédeszköz-bolt nyílt az egykori Zágrábi Patika helyén. Az Üllői úti szaküzlet hiánypótló a környéken.

Lefülelt csalók, előzetesben ülő betörő

Forró nyomon

A megszokott nagy pezsgés eltűnt az utcákról a járványhelyzetben, ám a kőbányai rendőröknek így is akadt dolguk. Huszonhárom elkövetőt vettek őrizetbe különböző ügyekben, akik letartóztatásba is kerültek. „Igyekeztünk a folyamatban lévő ügyeket előrevinni, de persze voltak újak is, számos eredményes felderítésen vagyunk túl" – foglalja össze az elmúlt hónapok tapasztalatát Koczka Sándor kőbányai kapitányságvezető-helyettes.

Nemcsak a koronavírus-fertőzések megfékezésében bizonyult hatékonynak a „maradj otthon" kampány. A számok alapján több bűncselekménytípusnak is megálljt parancsolt a karantén. „A kirívó betörések, rablások csökkentek nagymértékben, gépkocsifeltörések sem voltak" – sorolja a kapitányságvezető-helyettes, ugyanakkor feltűnő volt, hogy egyesek elkezdték feszegetni a határokat, például megszaporodtak az ittas, bódult vezetők.

„Előtérbe kerültek az internetes csalások is, úgy tűnik, akinek nagyon kellett a pénz, most ehhez nyúlt" – kommentálja Koczka Sándor. Ezek nem kötődtek jellemzően a járványhoz, bár volt olyan cég, amelyik megpróbálta kihasználni a helyzetet. „Egy ilyen nagyobb ügyünk volt, abban már 4 ember van letartóztatva. A Nemzeti Nyomozó Iroda jelzésére mentünk ki egy kőbányai vállalkozás címére, ahol vodkából és glicerinből próbáltak hamis fertőtlenítőszereket gyártani és értékesíteni nagy tételben. Szerencsére időben beavatkoztunk" – meséli a kapitányságvezető-helyettes. A károsult viszonteladó – aki már 20 millió forintért rendelt a fertőtlenítőből – fordult a rendőrökhöz, hogy visszakapja a pénzét.

Garázdaságból több volt, de feltűntek a bolti szarkák, tolvajok is, és a járványhelyzet idejére esett egy betörássorozat felderítése is. A már letartóztatott elkövető nemcsak Kőbányán, hanem több más kerületben is tevékenykedett, speciális ajtók külső borítását szedte le, úgy jutott be a lakásokba, egyelőre 11 ügy van a rovásán. Ebben az ügyben a helyszínelőknek volt nagy szerepük: az általuk rögzített DNS-minta alapján sikerült azonosítani az elkövetőt, így elindulhatott utána a hajtóvadászat, majd egy panzióban el is fogták.

Úgynevezett „unokás csalót" is lekapcsoltak a kőbányai egyenruhások a BRFK trükkös csalásokra alakult egységével. Az általuk kicsalt pénzt visszsza is adták a sértett idős asszonyoknak. Egy Örs vezér téri ügyben a kamerák felvételei segítik a nyomozást: „Három fő kiskirályként próbált viselkedni, csoportos önbíráskodással gyanúsítjuk őket. Az a sértett, aki feljelentést tett, elmondta, hogy bántalmazták, és egy korábbi elszámolási vita alapján pénzt követeltek tőle" – magyarázza Koczka Sándor.

Családon belüli erőszakhoz is hívták őket, több ilyen ügyük volt. „A szokásoshoz képest talán volt egy minimális emelkedés, de sajnos amúgy is elég sok ilyen ügyünk van" – mondja. Bár nem minden ügy jut el a feljelentésig, hiszen az áldozat sokszor fél, a kapitányságvezető-helyettes azt mondja, minden jelzésre reagálnak, nyomoznak. Végigkérdezik például a szomszédokat, hogy mit tapasztaltak, mennyire lehet rendszeres a bántalmazás, a probléma. Ha nem tudnak eljárni, mert nincs magánindítvány, nincs feljelentés, akkor is minden esetben jelzik a legkisebb problémát is a Bárkának, a Család- és Gyermekjóléti Központnak, ahol szakemberek segítenek a krízishelyzetbe jutott családtagokon, ha kell, kimenekítik a kilátástalan élethelyzetbe került nőket a párkapcsolatból.

„Kőbánya már nem számít drogelosztó központnak" – térünk rá a beszélgetésben a kábítószerhelyzetre. A rendőrök tapasztalatai ebben kedvezőek, Koczka Sándor azt mondja, látszik, hogy az elmúlt két évben sikerült felszámolni a kulcspontokat a kerületben. Bár megjelennek dílerek, drogterjesztők, az ügyek szétszórtak, nem köthetők már sem a Hős utcához, sem a Bihari úthoz.

Kacsasorban

A tűzoltók mentettek ki két kiskacsát egy több méter mély aknából az Újhegyi úton. Mentőponyvával és seprűvel szedték ki a hápogókat, miközben a kacsamama a közelből figyelte őket. A családot ezután rendőri felvezetéssel kísérték a Bánya-tóig, ahol szabadon engedték őket.

Árak és kínálat a termelői piacon

Teli kosár

Megérződik a bolti árakon a koronavírus-járvány, az élelmiszerekért jelentősen többet kell fizetni. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint májusban az éves infláció 2,2 százalék volt, ám az élelmiszereknél ennek többszörösét mérték. A párizsi és a kolbász például 22, a sertéshús 21 százalékkal drágult, de az idényáras élelmiszerek árnövekedése is 19 százalékos volt. Egy-egy bolti bevásárlás után a korábbinál jobban apad a pénztárca, ám mi annak jártunk utána, mi a helyzet a helyi termelői piacon.

A Kőrösi árnyas parkolójában árusok sora kínálja portékáját minden héten. Illatos, színes, szép az áru, alkudni is lehet, indulhat a piacozás. A kézműves fajátékok a gyerekeket csábítanák, egy kislány élvezettel nézi is a röppentyű szállását.

– A prioritás sajnos nem erről szól mostanság, most az élelmiszer a minden – sóhajt Tibor. – A háztartási eszközökkel tudtam kicsit lavírozni, azt még vették, de a játékvonal teljesen leállt, tartok tőle, hogy ez az év katasztrófa lesz nekünk, kézműveseknek – mondja.

Tibor mellett Vince kínálja termékeit. Tart az eperszezon, az extra 2000, az apraja 1600 forint kilónként.

– Lajosmizsén az elmúlt évi eladási nehézségek miatt csak fele ültetvényt helyeztünk el – kezdi sorolni az eper árában szerepet játszó tényezőket. Azt mondja, tavaly 850 forintos árabérért találtak munkást az ültetvényekre, idén viszont már óránként 1500 forintot kell fizetni. Ezt az eper árában szerinte nem lehet érvényesíteni: – Visszaesett az eladhatóság, tavaly 1200 forintért adtam ennek a nagy szeműnek a kilóját, sort álltak érte, most 2000 forint, fél kilót tudnak vinni – magyarázza, hangsúlyozva, hogy a lajosmizsei epernél a kétkezi munka a meghatározó. – Most következnek a tahitótfalui és a somogyi epertermesztők, akik szántóföldi termesztést alkalmaznak, nem aljtakaróznak, nem csöpögtetőznek, nem fedélfóliáznak, nem sátraznak, nem fátyolfóliáznak, ők egy kései, hagyományos termesztést visznek, viszonylag mérsékelt költséggel termelnek. Ha kedvező az időjárás, azokból az eprekből juthat olcsóbb termék is – mondja Vince búcsúzóul egy vevő felé fordulva, akinél rá is kérdezünk az árra.

– Itt minőséget veszek, a boltban meg néha drágábban veszek nem olyan jót! – érkezik a válasz.

Két lépéssel tovább füstölt húsok, sonka, kolbász, hurka sorakozik Ildikó pultján. Őstermelő, családi vállalkozásban készülnek a finomságok.

– Eredeti konyhasós tartósítást és akácfafüstölést is alkalmazunk, van érettebb és frissebb termék is, a hurka svábos jellegű – mutatja, hogy mi minden kapható. – A túlélésnek az volt a záloga, hogy a piacok nem zártak be, hogy nem azt mondták, hogy kész, állj, különben már nem tudnánk a számlákat fizetni – magyarázza. – Ha valaki rendelt, házhoz is kivittük. Hat-nyolc családhoz vittünk rendszeresen árut, több idősebb házaspárnak is – teszi hozzá Ildikó. Árat egy-egy terméknél kényszerből emeltek, miután az élő jószágért nekik is többet kell fizetniük.

– Én úgy érzem, hogy nekünk kötelességünk volt végigcsinálni akkor is, amikor veszteséggel dolgoztunk, mert azokat az embereket nem hagyhattuk cserben, akik akaratuk ellenére kerültek egy ilyen helyzetbe – teszi hozzá Erdei Napsugár, a piac vezetője. Szerinte fontos volt, hogy a visszajáró vevőkkel tartsák a kapcsolatot, érezzék, hogy visszavárják őket. Házhoz is szállított, telefonon vagy üzenetben kapta a rendelést. – Felsorolták, hogy mit szeretnének erről a piacról, melyik termelőtől, és akkor összeállítottuk a csomagot, és piac után még kihordtam személyesen – meséli. Hogy mennyi telefonos megrendelője volt? – Nem számoltam, de egy füzetem tele van... – érkezik mosolyogva a válasz búcsúzóul, mi pedig a beszélgetések közben a kosarat is megtöltve indulunk tovább a Kőrösi előtti piacról.

Bértámogatás kőbányai cégeknek

Több mint 120, Kőbányán székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozás kért és kapott állami bértámogatást a munkahelyek megtartásához. Ez a kerületben mintegy 3 ezer álláshely megmaradását segíti. 18 cég pedig további 1750 dolgozójára kérte a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalókra kapható bértámogatást is.

„Mindenki visszatért hozzánk"

Ha lassan is, de az élet országszerte visszatér a szokott kerékvágásba az éttermekben, vendéglőkben is. Így van ez a Torockó vendéglőben is. „A járványhelyzet megmutatta, hogy a törzsvendégek és a munkatársak egyaránt megszerettek minket, és alig várták az újranyitást" – hangsúlyozza a tulajdonos. Kozik József régi motoros a szakmában. 35 éve viszi a Martinovics téren található éttermet, amely a rendszerváltozás idején alkalmazkodott a piacgazdasághoz, 2008 után pedig túlélte a pénzügyi válságot.

Kőbánya Kiváló Vendéglőse már bent is hellyel kínálhatott minket. Éltünk a lehetőséggel, mert aznap éppen hűvös volt ahhoz, hogy a kerthelyiségben beszélgessünk hosszabban Kozik Józseffel a koronavírus-járvány következményeiről. A teljes újranyitás első napján, a pünkösdi hétvége előtti pénteken látogattunk el a vendéglőbe. Jólesett leülni a terített asztal mellé, hiszen március vége óta mi is elszoktunk ettől. A kormány akkor rendelte el, hogy vendéglátóhelyiségben vendég nem tartózkodhat. Kozik úr is kénytelen volt bezárni második otthonát, de nem telt el úgy nap, hogy jó gazdaként ne ment volna el az üzletbe.

– Úgy nézett rám a vendéglő, mint egy elkeseredett gyermek – emlékszik vissza a zárvatartás heteire. – Vállalkozóként megtanultam elfogadni azt a veszteséget, amelyért nem hibáztathatom magam – avat be üzleti filozófiájába.

Vendéglősként ő is kap ugyan állami támogatást, de az a teljes bevételkiesést nem fedezi. Persze azért neki is jól jön, hogy márciustól júniusig nem kell szociális hozzájárulási adót fizetni a munkatársak után, akikhez egyébként ragaszkodott. Nem vált meg tőlük, hanem fizetés nélküli szabadságra küldte őket. Így a pincérek, konyhások munkahelye megmaradt a járványhelyzetben. A kényszerszünet alatt pedig elvégezték, előbbre hozták a későbbre tervezett felújításokat: festettek, burkoltak, pincét rámoltak, egyszóval csinosították a vendéglőt, amely teljes kapacitással működik.

– A foglalásokra nem panaszkodhatok, az pedig önmagáért beszél, hogy szinte minden kolléga visszatért hozzánk – büszkélkedik a tulajdonos. A kötelező távolságtartás miatt ugyan kevesebb vendéget ültethetnek le, mint a járvány előtt, de legalább ismét van rendszeres bevételük. Kell is, mert a járulékos költségek időközben megugrottak. – A fertőtlenítéshez használt hipót korábban 95 forintért vettem, most 300 forintba kerül egy liter. Egy doboz gumikesztyűért 5000 forintot fizettem a minap, ami háromnégyszeres drágulásnak felel meg – sorolja a példákat a vendéglős, aki árat mégsem emel.

Miképp tudunk másképp, megújult módon beszélni a veszteségről

Trianon emlékezete Kőbányán

1920. június 4. 16 óra 32 perc: a versailles-i Nagy-Trianon-palota üléstermében Benárd Ágoston népjóléti miniszter és Drasche-Lázár külügyi államtitkár aláírta az I. világháborút lezáró békeszerződések részét képező békediktátumot. Száz éve, hogy a történelmi Magyarország sorsa megpecsételődött, területének kétharmadát, lakosságának felét elveszítette. A hírre az elcsatolt országrészekről mintegy félmillióan indultak útnak, szülőföldjük helyett a megcsonkított Magyarországon keresve boldogulást, Kőbányán is sokan telepedtek le közülük. Mi tudható róluk, a Pongrác-telep múltjáról? A többi közt erről kérdeztük Ablonczy Balázs történészt, az MTA-Lendület Trianon 100 Kutatócsoport vezetőjét.

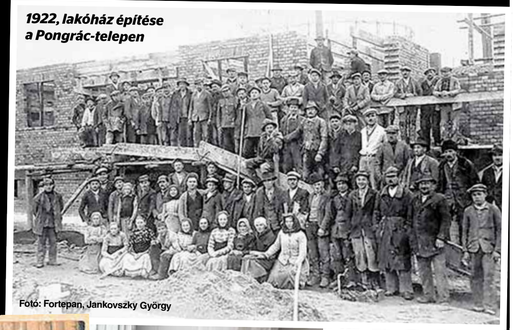
1922, lakóház építése a Pongrác-telepen

Fotó: Fortepan, Jankovszky György

Vagonlakó család

Fotó: hungaricana.hu

– A Pongrác-telepről úgy tudni, hogy az erdélyi menekültek számára épült. Kik telepedtek le itt?

– Nemcsak erdélyi menekültek számára épült, hanem bárhonnan jövő menekültek számára, bár valószínűleg az erdélyiek voltak többségben. Jobbára állami, vármegyei, városi tisztviselők voltak, rendőrségi alkalmazottak, sok postai és MÁV-alkalmazott. Földművelőt vagy munkást nem nagyon találunk közöttük, elvétve egy-két kisiparost és művészt. Úgymond híres ember kevés akad köztük: Berze-Nagy János néprajztudós feleségét, Losonczy Emma tanítónőt lehet esetleg kiemelni, vagy Hamvas Béla apósát, Kemény Gábor tanárt, a Károlyi-kormány torda-aranyosi főispánját.

– Hogyan alakult ki a Pongrác-telep, hányan lakták?

– A telepet 1921-től építették 1924–25-ig, több lépcsőben, ez volt a fővárosi menekültlakótelepek közül az, ahol a legtöbb lakás épült, az első két hullámban összesen 535. Ezekben a gyakran egy-két szobás lakásokban még a harmincas évek közepén is több mint 2100 ember lakott, negyedük gyerek, akiknek a játéklehetőségei elég szűkösek voltak, legalábbis erre elég gyakran panaszkodtak a lapokban. A telepen volt iskola és óvoda, illetve üzletek, valamint közösségi helyiségek. De mivel a többség tisztviselő volt és a város belső részeiben dolgozott, folyamatos panaszkodtak a közlekedés szervezetlenségére.

– Kőbánya alsó vagonjaiban, majd az Auguszta-telepen is sok menekült élt. Róluk van-e információ? Hogyan éltek, kaptak-e segítséget, illetve mennyire maradtak meg az érkezők Kőbányán, a Pongrác-telepen a következő évtizedekben is?

– Igazából – és ez igaz a teljes fővárosi menekülttársadalomra – nagyon töredékesek a menekültekre vonatkozó iratok. Úgy a fővárosi levéltárban, mint az esztergomi prímási levéltárban a telepre és a plébánia alapítására vonatkozó iratokat jórészt leselejtezték, így jobbára fővárosi címtárak, választói névjegyzékek, más központi irattárak egyéb irataira vagyunk utalva, amikor a telep történetét megpróbáljuk feltárni. A vagonlakók a 400-450 ezer trianoni menekültnek csak a töredékét jelentették, körülbelül 50 ezren laktak hosszabb-rövidebb ideig vagonokban: a többség telepeken, szükséglakásokban, iskolákban vészelte át az első időszakot. Hogy később mennyire cserélődött ki a lakosság, azt egyéni életpályák feltárásával lehet a Pongrác-telep esetén is kutatni. A harmincas évektől kétségtelenül van egy elszivárgás, ugyanakkor az is látszik, hogy az 1945-ös és az 1947-es választásokon a telepen kiugróan erős a Kisgazdapárt, ami azért egyértelmű politikai és értékpreferenciát jelent, egyúttal azt is, hogy a menekültek zöme eseteg még helyben van. Az átképzésre egyébként voltak kormányzati programok és valamelyes segélyezés is zajlott, de a menekültek zöme eléggé magára volt utalva.

– Maradtak-e fenn személyes történetek, visszaemlékezések, iratok a menekülőkről, hogy mit hagytak otthon, és mit tudtak magukkal hozni?

– Dékány István Trianoni árvák című könyve tartalmaz személyes történeteket, de igazából korábban nem nagyon foglalkozott senki ezek rendszerezésével, gyűjtésével. Tisza Miksa rendőrtanácsos a harmincas években kiadott egy könyvet, amelybe újsághirdetés alapján összeszedett történeteket gyűjtött össze menekültektől. Könyve ma igazi ritkaság, és nagyjából ez minden. Sokszor a menekülthelyzetet megélő szépírókra vagyunk utalva történetük leírásában, például Zilahy Lajosra vagy Beczássy Judittra.

– Több hullámban érkeztek a letelepedők, milyen fogadtatásra számíthattak?

– A fogadtatás egy idő után azért vegyesebb volt, az első hullám elmúltával ugyanis a segítségadók maguk is segítségre szorultak, és a menekültek sokszor konkurenciát jelentettek a szűkös munkaerő- és lakáspiacon.

– Kutatásai kapcsán mit tapasztalt, mennyire ismertek ezek a történetek? Önök előtt kutatta-e bárki ezeket?

– Tavaly a kutatócsoportunk közzétett egy csaknem 15 ezer nevet tartalmazó menekültadatbázist a trianon100.hu/menekultek oldalon. Az erre jött reakciók engem is megdöbbentettek: csaknem ötvenezren keresték fel az oldalunkat három nap alatt, és elkezdtek áradni a levelek, emlékek, néha befotózott naplók a családtagokról. Szóval ezek a történetek élnek, csak nem jutnak napvilágra.

– Bár 100 éve történt, Trianon mégis egy ma is velünk élő gyász története. Mit gondol, kibeszélte-e ezt a történetet a magyar társadalom, mennyire tudunk őszintén viszonyulni hozzá?

– Tudunk hozzá viszonyulni, szerintem az őszinteség sem hibádzik, a nagy kérdés sokkal inkább az, hogy miképp tudunk másképp, megújult módon beszélni a veszteségről, hogy az az újabb nemzedékek számára is értelmezhető legyen.

100 év - 100 másodperc harangszó

Ahogy egész Budapesten, úgy Kőbányán is megállt egy percre a fővárosi tömegközlekedés 2020. június 4-én 16.30 perckor a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulóján. 16 óra 32 perckor pedig megszólaltak a kerületi templomok harangjai, 100 másodpercen át emlékeztetve a veszteségre. „Valamikor hallani fogsz majd az életnek egy fájdalmas csodájáról, arról, hogy akinek levágták a kezét és a lábát, sokáig érzi még sajognai az ujjakat, amik nincsenek" – idézte D. Kovács Róbert Antal polgármester Karinthy Frigyest az önkormányzat online megemlékezésén. A kerület vezetője emlékeztetett rá, hogy a Trianon utáni áldozatvállalásból – vagy ahogy Bethlen fogalmazott miniszterelnöki programjának ismertetésekor –, a „társadalom gyógyításából" Kőbánya is kivette a részét, hiszen az Auguszta telepen vagonokban sínylődő családokat helyeztek el, majd felépült a Pongrác-telep a maga több száz bérlakásával, 1925-től pedig a közösséget több mint 40 éven át szolgáló Péterfi József erdélyi plébános kezdeményezésére, Kós Károly és Kalotaszeg stílusában templom hirdette a feltámadás reményét. A Menekültek nemzeti könyörgő temploma azóta is áll és őrzi egykori misszióját – tette hozzá a polgármester. Az emlékező beszéd után a Pódium Színház ünnepi műsorát láthatták a Kőrösi Csoma Sándor Kulturális Központ Facebook-oldalán az online közvetítést követők.

A Menekültek nemzeti könyörgő temploma ma is Trianonra emlékeztet

Online megemlékezés a nemzeti összetartozás napján

Pünkösd üzenete, mire tanított a járványhelyzet? – interjú Attila atyával

„Több templom nyílt a családokban"

A húsvétot böjtben éltük meg, pünkösd viszont már összehozott, egységbe kovácsolt – értékeli az elmúlt időszakot a Szent László-templom plébánosa, Attila atya. Azt mondja, az online hittanórákkal lassan végeznek, az esti online imádságokat viszont folytatják, közben pedig szervezik a nyári táborokat, illetve a félbemaradt programok folytatását.

Az első májusi szabadtéri szentmise

Újra a templomban

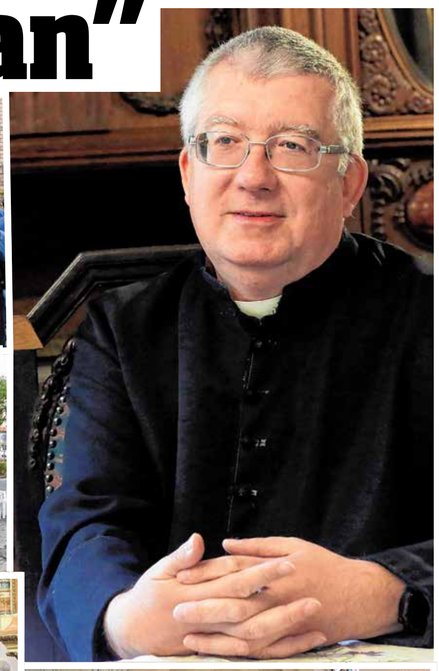

Az öröm útja

– Hogyan alakult a hitélet a járványhelyzet alatt?

– Nem volt rosszabb, a különbség az volt, hogy nyilvánosan nem mutattunk be szentmisét, de azon kívül mindent ugyanúgy csináltunk. Voltak hittanórák és imádságok interneten, és nagyon felerősödött az online egyéni lelki beszélgetés. A két hónapban talán egyszer volt olyan nap, amikor le tudtam ülni egy kicsit olvasgatni.

– Bezártságra kényszerültünk, elcsendesedtünk, mélyebb tartalommal telt meg ez az időszak?

– Én azt gondolom, hogy jobban előjöttek az emberi gyengeségek, jobban megéreztük, hogy az ember esendő. Felerősödtek a hiányok, hiszen ahogy a víznek az értékességét is akkor éljük meg, amikor nincs, úgy tűnik, hogy a templom és a nyilvános szentmise értékét is felerősítette a hiány. Az online imádságokba, hittanórákba sokan lelkesen bekapcsolódtak, többen voltak, mint máskor, és olyanok is becsatlakoztak, akik egyébként nem szoktak eljönni.

– A húsvétot karanténban, a pünkösdöt viszont már sokkal szabadabban, a templomban töltöttük. Mi az üzenete az idei pünkösdnek?

– Én azt gondolom, hogy az idei pünkösd üzenete az, hogy a Szentlélek összehoz, egységben tart bennünket. A húsvétot nagyon böjtben éltük meg, meghosszabbodott a böjtünk tulajdonképpen, a pünkösd pedig egy nagy ajándék volt, hogy összegyűjtött bennünket a Szentlélek. Fokozatosan építjük vissza a szentmiséket, úgy tervezem, hogy jó időben egész nyáron szabad téren tartjuk vasárnap délelőttönként.

– Táborok, felújítások – mit terveznek idén?

– A templom festése nagyjából elkészült, az önkormányzat támogatott ebben minket, illetve az urnatemetőnek a kicsinosítása is megtörtént. Úgy tervezzük, hogy a táborok mindegyikét megtartjuk.

– Változtat-e a programokon, hogy a járványhelyzet miatt az eucharisztikus kongresszust nem idén szeptemberben, hanem jövőre tartják?

– Úgy is mondhatnám, hogy kaptunk plusz egy évet, mint ajándékot a felkészülésre, a járvány ugyanis ezt pont kettévágta, például az úgynevezett szentségimádás iskoláját. Ezt biztos, hogy folytatjuk, ahogy a missziós keresztet is fogjuk kérni, ami pont húsvétra lett volna itt nálunk, így át lesz rakva szeptember–októberre.

– Ön szerint változtatott a gondolkodásmódunkon, az életmódunkon a karantén, a bezártság, a járványhelyzet?

– Én azt remélem, hogy igen. Hogy mi fog ebből beérni, azt nem tudom. Fogyasztói társadalomban élünk, ami nem jó. Nagyon sok embertől hallottam azt, hogy milyen jó lesz, ha véget ér a járvány, és visszatérünk a rendes kerékvágásba, én meg azt mondom, hogy csak azt ne! Az a kerékvágás nem volt rendes, oda ne menjünk vissza. És azt is láttam, hogy sajnos az egyházunkba is betüremkedett egy kicsit ez a fogyasztói szemlélet, egyre több mindenben próbáljuk kiszolgálni a híveket. Én ezért csökkentek bizonyos dolgokat, a miseszámokban például radikális csökkentést tervezek pont azért, hogy jobban megéljük a közösséget. Nagyon fontos, hogy mi alakítsuk az életünket, de ne úgy, hogy az életet próbáljuk olyanná alakítani, hogy nekünk jó legyen, hanem mi is alakuljunk. Annak még nem látjuk az eredményét, hogy a családi életben mit okozott ez a helyzet, több lesz-e a válás, vagy összetartóbbak lettek-e. Mindkettőre láttam példát az elmúlt időszakban, és számomra meglepően több volt a jó példa, sokan visszajeleztek, hogy még jobban összejött a család, megerősödött a családi egység.

– Vagyis értéket is teremtett a járványhelyzet?

– Igen, például a családok megtanultak közösen imádkozni. Kevesebb volt a templom, be voltak zárva, viszont jóval több templom nyílt a családokban. Összejöttek, imádkoztak. Azáltal pedig, hogy kicsit több lett a csend, az apró-pici csodákat jobban észrevették az emberek, olyan dolgokra bukkantak rá, amit a zajban, koszban, amiben éltünk, nem vettek észre.

– Pünkösd az öröm, pár napra rá Trianon 100. évfordulója inkább a gyász évfordulója...

– Én pont abban a korosztályban nőttem fel, hogy nekünk nem volt szabad erről beszélni. '89-ben érettségiztem, nem beszéltünk róla. Ma van egy réteg, amelyik azt mondja, hogy ezt el kell felejteni, ezzel nem szabad foglalkozni, ez a múlt, ne rángassuk ide. És van egy másik csoport, amelyik meg nagy vehemenciával azt mondja, hogy mindent csatoljanak vissza. Én azt gondolom, hogy valahol középen kell keresnünk az egyensúlyt. Nem a nosztalgiázás és nem a keserűség hangján, de igenis beszélnünk kell a történelmünkről, Trianon pedig hozzá tartozik. Történelmi tény, hogy mit vesztett Magyarország. De itt van a magyar nyelv, az anyanyelvünk, ami összeköt, hiszen hány és hány honfitársunk határon kívül szorult, és nem a saját akaratából! Ők magyar embernek érzik magukat, erdélyiek, felvidékiek, a magyar anyanyelvet hordozzák, ővelük mindenképpen kell foglalkozni. Azt mindenképpen jónak tartom, hogy a határon túli magyar testvéreinkkel erősödjenek a kapcsolatok, hiszen családok szakadtak el egymástól... ezekről beszélni kell, és továbbadni a gyerekeinek, nagyon fontos, hogy megéljék ezt a mai magyar egységet.

– Gyakorlatilag nem gyászoltuk el Trianont, hiszen a gyászhoz hozzátartozna, hogy beszélünk róla.

– Ugye rengeteg gyászfolyamatot élünk át az egyéni, személyes családi életben is. Nemcsak arra gondolok, hogy valakit eltemetünk, de egy munkahelyváltás, egy iskolaváltás, egy baráti kapcsolat megszűnése mind-mind gyászfolyamat, és én azt gondolom hogy az elmúlt két hónap is egy gyászfolyamat volt, a megszokott dolgainkat kellett elgyászolni, elengedni. És igen, tele vagyunk olyan történelmi pillanattal, emlékkel, amelyeket valóban nem tudtunk megygyászolni, nem tudtuk kisírni, nem tudtuk kiimádkozni magunkat, nem tudtuk ezeket letenni, és ez nagyon hiányzik szerintem most a nemzetünkből. Ez egy seb, amit hordozunk! Mi személyesen anynyit tudunk megtenni, hogy beszélünk róla, merjük a sebeinket orvosolni, merjük a magyar egységet megélni. Nekem, amikor átlépem a határt, megdobban a szívem, hogy hazajöttem, itthon vagyok. És ha egy sportesemény megszólal a magyar himnusz... ezekbe most is beleborsódzik a hátam, ezekbe az embernek bele kell könnyeznie, mert ez a mienk.

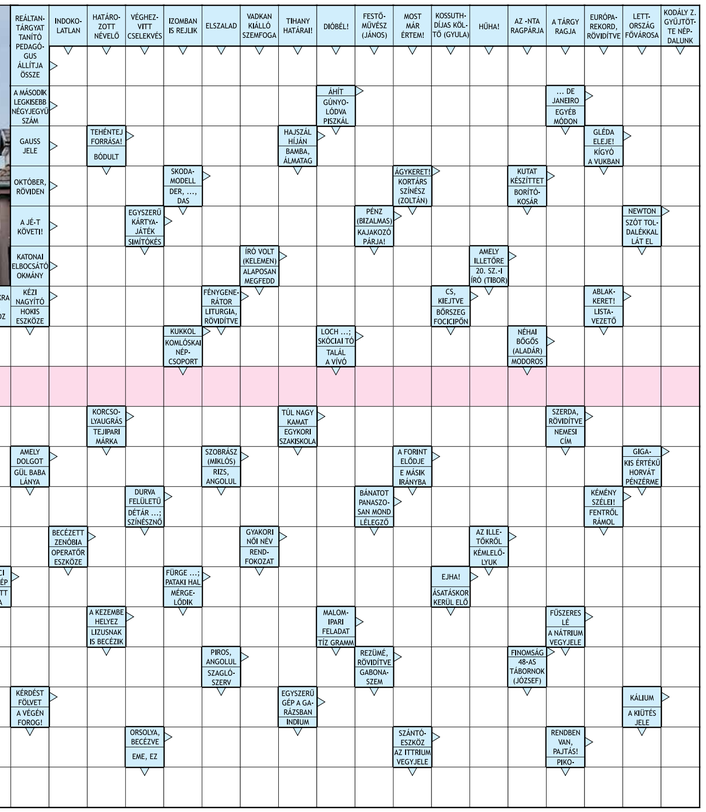

A rejtvény fő sorában egy a trianoni békeszerződés után a menekülteknek épített kőbányai templom nevét olvashatja.

SZUDOKU

4			8		1			
					3		5	
	5					2	1	
2				8	9		6	
				1				
	9		6	3				7
	4	9					7	
	1		3					
			2		8			4

			6	1			7	3
	7		4					
5					2		6	9
9	5						1	6
8	6						5	2
3	2		7					5
					9		3	
6	9			4	8			

Töltse ki az ábrákat 1-től 9-ig terjedő egész számokkal úgy, hogy az összes sorban, oszlopban minden szám csak egyszer szerepeljen.

A nagy képen 10 tárgyat rejtettünk el. Megtalálod mindet?

Kőbányai óvisok kedvenc meséi

Hónapról hónapra felkérünk egy kőbányai óvodát, hogy küldje el azt a népmesét, verset vagy saját „költésű" mesét, amit az odajáró gyerekek a legjobban szeretnek. Ezúttal a Kőbányai Kincskeresők Óvoda egyik kedvencét kaptuk meg, amelyet Legeza Dorottya óvodapedagógus írt. Az illusztráció a Zöld csoport közös munkája.

Végenincs mese a dombdudorokról

Egyszer volt, hol nem volt, még az Öperenciástengeren is túl, ott, ahol az állatok boldogan éltek szerte a mezőn, erdőn, levegőben és vízen… ott volt egy domb. Pont az erdő szélén, pont a folyó partján, pont a kék ég alatt, pont a felhők simogatásában, pontosan ott, ahol a delelő napocska legalsó, hetvenhetedik sugarával csiklandozta a földet, ott, ahol az illatos barna föld dudorodása szemmel látható volt, ott volt ez a kicsike domb.

Az állatok szerették a lejtőit, emelkedőit, a harsogóan roppanós zöld füvet, az üde harmatcseppeket, a gömbölyű köveket és porhanyós rögöket, a cuppanós talajt, a csobbanós patakokat – ez volt az otthonuk.

Egy dolog nem létezett itt, de ők nem hiányolták, mert nem is tudhatták, hogy ilyen létezik: a virágok! Nem voltak a dombon virágok! Ám akkor is boldogság volt ott minden perc! Boldogság volt minden éjjel és nappal. Mosolygott a szellő, kacagott a szél, huncut bodor felhők viháncoltak a domb fölött.

Kik éltek ott? Pillangók selyemfényű zöld és lila szárnyakkal, lilaárnyalatos gyíkok, katibogarak hetvenhét pettyel. Éltek ott repülő madárcsodák, zöld tolluk, mint az angyalszárny érintése, gyöngyházfényű szitakötők, egymásba kapaszkodó bodobácsok, fényes bőrű giliszták és kukacok, bársonyfényű szarvasbogarak és ezernyi más soklábú lény.

A domb azonban egy napon elkezdett nőni. Nem lehetett tudni, miért kezdte el. Csak úgy megtörtént. Észrevétlenül. Eleinte picit morgolódott a föld, zizegtek a fűszálak, a növekedéstől a napocska hetvennyolcadik sugara beleakadt egy ágacskába, a bogárkák lepottyantak a kavics tetejéről sütkérezés közben.

Mozgott valami odalent… löbdődött felfelé. Másnap újra. Harmadnap megint. Negyednapra megismétlődtek az előző moccanások. Az ötödik napon a domb növekedésétől a napocska hetvenkilencedik sugara beleakadt a katibogár harmadik pöttyébe!

Így ment ez napokon keresztül. A kis állatok összezavarodtak, riadtan repkedtek a pillangók, izgatottan mászkáltak a gyíkok, a szitakötők és a bodobácsok összevesztek azon, hogy nem találták alvókuckójukat a nagy-nagy dombnövekedés következtében. Bizonytalan lett az életük, nem tudták, mi vár rájuk, és ez aggódással, félelemmel töltötte el őket. Mi lesz most?

Meddig nő még? Az égig vagy a felhők fölé? Mi lesz itt a dombból? Mi lesz az otthonunkkal? – kérdezték az állatkák izgatottan…

Egy szép nyári reggelen, amikor a napocska első sugara megcsiklandozta a domb tetejét, az aludni készülő Hold elámult azon, amit látott! Ez éppen a növekedés kilencvenkilencedik napján történt, pont eggyel a századik nap előtt.

A fénytől csíkos lett a domb hegyes dudora, ragyogó színben pompázott az egész! Zöld, narancs, sárga, kék, gyöngyörű kristályos kövek bukkantak elő a nagy dombdudor-növekedésben! A pillangók izgatottan repkedtek, csodálták a csodát, még a szárnyacskájuk is tárva maradt a csodálkozástól! De nem maradt erre sok idejük, mert a csíkos dombocska mellett újabb dudorok emelkedtek a földből felfelé… egyik színesebb, mint a másik! Ablakok és kapuk nyíltak a kiemelkedett dudorokon. Kristályos csillogásukkal odacsalogattak minden élőlényt. Egyáltalán nem voltak félelmetesek, inkább csodálatraméltóságukkal ejtették ámulatba a domb lakóit.

Kapuk és hívogató ablakok? Mi a csoda, mi történik itt? – aggályoskodott mindenki. Egyedül a bodobácsok mászkáltak nyugodtan egymásba kapaszkodva.

– Ugyan, kérem, mit izgultok, lesz, ami lesz, olyan még nem volt, hogy valahogyan ne lett volna! – mondták.

És a dombdudorok napról napra szebbek, színesebbek, nagyobbak lettek! Volt, amelyiknek hegyes csúcsa lett, volt, amelyiknek vár formájú bástyák nőttek a tetején. Szépek és izgatóak voltak, nem egészen lehetett érteni, honnan jöttek, és miért.

Sosem derült ki. Még a mai napig sem. Örök titok marad bizonyosan! Egy azonban biztos: a föld adta nekik, az a föld, amelyen éltek, amelyből és amelyért léteztek ezek a kis lények.

De történetünk nem ér ám itt véget!

A legszebb dombdudor, a legelső, a csíkos, egy napon, hajnalban, amikor a napocska még magát ölelte hétszázhetvenhét sugarával, s egy karját sem nyújtotta még a domb felé, no éppen akkor, kitárta ablakait a legszebb dombdudor, s ezernyi rebbenő szárnyú tündér röppent ki belőle! Leszálltak a domb selymes fűvére, s virággá változtak lépteik. Tulipánná, rózsává és százszorszéppé! A tündérek összekapaszkodva, kacagva röppentek tova, s eltűntek a bodor felhők között. Munkájukat befejezték, valószínűleg más dombot kerestek, ahol ugyanilyen csodát teremthetnek majd!

Az aggódó kis lények, a bogarak, rovarok, gyíkok mind felvidulva lestek: Ó, ily csodát ki látott? Mifféle pompás csodák nőttek ki a földből? Földhöz kötött pillangók ezek? Örömmel szívták magukba az illatokat, harmatcseppes szemekkel nézték a káprázatot, halk sóhajjal engedték el aggódásukat!

És ekkor… Pont ekkor… Pont a legnagyobb gyönyörűség kellős közepén… meglátták az egyik dombdudoron az Embert. Sosem láttak még ilyen formájú lényt!

Napkeltekor, amikor a napocska második sugara simogatta a dombdudorokat, fent állt az egyik vár formájú dudor tetején. Senki sem értette, honnan került oda. A dudorral nőtt ki a földből, vagy fentről röppent le a dudorra? Az égből vagy a földből jöhetett?

Izgatottan bújtak a levelek, bokrok alá, ijedten ásták be magukat gyorsan a puha földbe. Remegve lestek fel rá: Ki ez? Miért jött ide, és mit akar?

Ám ahogyan felnéztek rá, minden megváltozott!

És már csak kicsit féltek tőle, az Embertől. Nem aggódtak már oly nagyon, mert jóság sugárzott a szeméből, szeretetzászlót lengetett, mosoly ült szája sarkában.

Jóságillata volt, érezni lehetett, ahogyan a halványlila szellő lehozta a dombdudorról az illatát, amely édes volt és meleg. Megérezték rögtön, pedig sohasem tapasztaltak effélét eddigi életükben!

Amikor a kék dombdudor csíkos keretű, szürke ajtaján át közéjük lépett ő, az Ember, elbújtak újra. Nem ismerték, kicsit még féltek tőle, de azt a jóságos, édes illatot újra feléjük hozta a szellő, kunkorodva kúszott be orrocskájukon, és tudták, itt csak szépséges melegség, öröm várható! Előbújtak mind újra: először a csigák, majd jöttek a bogarak, a gyíkok és mindenki más. Legutolsónak a bodobácsok maradtak. Ők nem izgultak, nem is voltak oly nagyon kíváncsiak, hiszen életükben a legnagyobb boldogságuk az összekapaszkodás volt, persze most is ezzel voltak elfoglalva…

Mi történt ezután? Be tudták-e fogadni maguk közé a jövevényt? Engedték-e ők, a domb lakói, hogy a dombdudorból előbukkant jövevény az életük része legyen?

Igen, megtanultak együtt élni vele! Az Ember és a kis állatok!

A domb tetején nőtt hét dombdudor mindannyiuk otthona maradt, befogadták maguk közé az Embert.

Jól tették-e, hogy befogadták az Embert maguk közé? Ezt a mesét nektek kell folytatni! Gyerekek, mondjátok el, mit gondoltok az Ember és a természet élőlényeinek közös életéről!

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: Budapest Főváros X. kerületi Kőbányai Önkormányzat, D. Kovács Róbert Antal polgármester • 1102 Budapest, Szent László tér 29. 1475 Budapest, Pf. 35. • **Szerkeszti:** Wise Advisory Group Kft. • **Elérhetőség:** kobanyaihirek.szerk@gmail.com • **Lapigazgatók:** Elkán Péter, Skultéthy Kinga • **Főszerkesztő:** Gyárfás Zsuzsa • **Tördelés:** Száraz Péter

Ütemezetten – készül a futókör a Sportligetben

A földmunkagépek már leálltak, a kavicsaljzat lefektetése folyt, amikor a Sportligetben jártunk. Ezt követi a rekortánborítás, nyár végére pedig a tervek szerint már birtokba vehetik a futók az új, a ligetet körbeölelő egy kilométeres pályát. Szélesebb lesz, mint az eddigiek, vagyis egymás mellett két futó is elfér rajta. A világítás az esti futást is lehetővé teszi, a futók biztonsága érdekében pedig térfigyelő kamerákat helyeznek ki, illetve a tereptárgyak átláthatóságára is figyeltek már a tervezéskor. A pálya mellett szegélysövény fut majd végig.

A Sportliget több ütemben újul meg, a futókör mellett így olyan munkákat is elvégeznek, amelyek a beruházás következő részeihez tartoznak. Ilyen a közművek (víz, elektromos áram) rendezése is. A villanyoszlopok is végleges helyükre kerülnek, oda, ahol majd út vagy más építmény lesz. Így előfordulhatnak „furcsaságok", vagyis lesz olyan villanyoszlop, amely most feleslegesnek tűnik, funkcióját a munkák későbbi ütemeiben nyeri el.

A korszerűsítéssel együtt megújul a növényzet is. A Sportliget megújítása 2018 végén kezdődött el, a 22 hektáros területen az önkormányzat a hatalmas zöldfelület megőrzése mellett többfunkciós pihenőparkot alakít ki. Számos pálya már megépült, az új, központi szociális épület, amelyben büfé, illetve vizes blokk, valamint különböző foglalkozások számára kialakított terek is lesznek, a következő ütemekben készül majd el.

Újra mozgásban: élénkül a sportélet a kőbányai intézményekben

Telt ház a Sportközpontban

Reggeltől estig rúgják a bőrt a pályákon az újranyitás óta; a kőbányaiak, amint tehették, visszatértek a rendszeres mozgáshoz. A Kocsis Sándor Sportközpont idén is megrendezi sportismereti táborát, amelyre egy hét alatt betelt a létszám. 2020-ban Piros Attila teniszedző lesz a sztár, akinek fia 2017-ben két Grand Slam-tornát nyert juniorként – tudtuk meg Nagy Istvántól, a Sportközpont igazgatójától.

Pittyent a digitális hőmérő, majd normál értéket mutatott. Ha 37 fokot jelzett volna, a Kőbányai Hírek munkatársait sem engedték volna be a Kocsis Sándor Sportközpont területére. A pályák, csarnokok május 4-én újra megnyíltak, de az élet a hónap végére sem térhetett még vissza a koronavírus-járvány előtt megszokottra. A benti edzéseken korlátozott a létszám, az öltözők, zuhanyzók nem használhatók, mert azokban lehetetlen lenne betartatni az előírt távolságot.

„Reggel és délben fertőtlenítővel takarítunk, és óránként tisztítjuk a kilincseket" – hangsúlyozta Nagy István, aki a zárvatartás időszakában sem unatkozott. A pályák karbantartásáról akkor is gondoskodni kellett, a rendrakáshoz pedig jól is jött ez a másfél hónap. De azért a Sportközpont munkatársai igazán azt szeretik, ha a kapuk nyitva állnak. A kőbányaiak pedig alig várták, hogy szabaduljanak a szobafogságból.

„A focipályákon reggel kilenctől este tízig megy a játék. A meghirdetett kispályás bajnokságot le kellett ugyan fújnunk, de szerencsére a nyári táborunknak nem ez lett a sorsa, a létszám egy hét alatt betelt" – tudtuk meg az igazgatótól. A Sportközpont, az önkormányzat és a paralimpiai centrumot is üzemeltető Törekvés SE sportismereti tábora egyszerre népszerűsíti a mozgást, és szolgálja a tehetségkutatást. A 6–12 éves gyermekek Kőbánya tíz legkedveltebb sportágát próbálhatják ki. Teljesítményüket az edzők a tábor végén összegzik, így a szülők szakvéleményt kapnak arról, hogy gyermekükhöz milyen mozgás passzol.

„2020-ban Piros Attila a húzónevünk, ő tart majd teniszedzéseket. Fia, Zsombor, juniorként megnyerte az Ausztrál Nyílt Teniszbajnokságot, párosban pedig a Roland Garros-t" – árulta el Nagy István. Fontosnak tartotta megemlíteni, hogy a táborban a sportágak paralimpiai megfelelőit is bemutatják. „Számomra ez küldetés. Elfogadásra tanít, és közben feledhetetlen élményt ad, hiszen az ép és a fogyatékkal élő sportolók mosolyában nincs különbség" – tette hozzá a nyugdíjazásra készülő Nagy István, aki hat év után köszön le a Kocsis Sándor Sportközpont vezetéséről.

Stafétabot

Nagy István ugyanolyan szeretettel nyilatkozott utódáról, mint a gyermekekről. „Kisfiú kora óta ismerem Kuróczi Palit. Ő is testnevelés–földrajz szakos tanár, akárcsak én. Agilis és aktív fiatalember, és ami a legfontosabb, gyermekszerető. Mielőtt pályázott, kikérte a véleményem. Azt mondtam neki: ha te nyersz, jó kezekbe kerül a Kocsis Sándor Sportközpont, ezért neked nagyon szívesen adnám át a vezetést."

HIRDETÉS